

DIRVA

★★★
THE FIELD

Nr. 19
Gegužės-May 12, 1955
Cleveland, Ohio

Taip italai rinko prezidentą

NET IR KOMUNISTAI BALSAVO UŽ GRONCHI... — KOKS DABAR ITALIJOS KOMUNISTŲ SVORIS?

(Mūsų korespondento Europoje)

Pagal Italijos konstituciją valstybės prezidentas renkamas septyniems metams, tad 1948 m. išrinktojo prezidento Luigi Einaudi galiojimai pasibaigia šiemet gegužės 12 d. Naujojo prezidento rinkimai buvo paskirti balandžio 28 d. Rinkimuose dalyvauja atstovų rūmų ir senato nariai, be to, keturių regionalinių parlamentų (Sicilijos, Sardinijos, Aostos slėnio ir Pietų Tirolio-Trentino) atstovai, iš viso 834 parlamentarai. Per pirmuosius trejus rinkimus reikalinga kvalifikuotos daugumos, o tolimesniuose balsavimuose užtenka paprastos absoliutinės daugumos.

Balandžio 29 d. naujuoju Italijos prezidentu buvo išrinktas Giovanni Gronchi, ligšiolinis atstovų rūmų pirmininkas. Nors jo kandidatūra buvo jau iš anksto minima parlamentariuose sluogsnuose, bet Gronchi išrinkimas sudarė vis dėlto tam tikrą staigmeną. Per pradinį balsavimą jis nebuvo oficialinis stambiausios partijos — krikščionių demokratų — kandidatas. Šis susigrupavimas pasirinko savo atstovu senato pirmininką Merzagorą, kuris laiko save nepriklausomu atstovu, nors į senatą pateko krikščionių demokratų balsais. Jis nėra susijęs su anos partijos konfesionaline pasaulėžiūra, todėl galima buvo laukti, kad už jį balsuos taip pat laicistinių partijų atstovai. Tačiau po kelių balsavimų pasirodė, kad Merzagora neturi pakankamai davinį patekti į Kvirinalo rūmus. Tokiomis aplinkybėmis jis savo kandidatūrą atsiėmė.

Kairysis blokas, kurį diriguoja komunistai, o su jais eina Nenni vadovaujami socialistai, savo kandidatą pasirinko buvusįjį ministerį pirmininką Parrį. Jis neturėjo jokių perspektyvų būti išrinktas, bet kairieji pastatė jo kandidatūrą tuo tikslu, kad atitrauktų balsus nuo kitų pretendentių į prezidento kėdę.

Laicistinis centro blokas bandė prikaltinti esamąjį prezidentą Einaudį dar kartą išstatyti savo kandidatūrą. Nors jau peržengęs 80 amžiaus metus, Einaudi esmėje nebuvo priešingas perrinkimui. Liberalų partija, iš kurios tarpo Einaudi pateko į prezidentūrą, per paskutiniuosius parlamento rinkimus smarkiai pralaimėjo, bet pats prezidentas sugebėjo įsigyti nemažą populiarumą gal kaip sykis tuo, jog jis stengėsi išlaikyti virš partijų siekiančią politinę liniją. Buvo abejojama, ar Einaudi pasilikty savo vietoje dar 7 metus. Manyta, kad už 2-3 metų jis būtų atsistatydinęs ir užleisdamas vietą kitam kandidatui. Bet balsavimai parodė, kad ir jis nepajėgęs surinkti pakankamo balsų skaičiaus.

Tokiomis aplinkybėmis vis la-

biau ėmė kilti atstovų rūmų pirmininko Gronchi kandidatūra. Jis turėjo tą privalumą, kad už jį buvo pasiryžę balsuoti visi kairieji, kas pagaliau ir įvyko. Jis surinko 658 balsus ir už jį balsavo ne tik Nenni socialistai, bet ir komunistai, nors jų balsai išdavę nenulėmė.

Gronchi yra vienas iš vadovaujamų krikščionių demokratų lyderių, bet jis visada stovėjo kairiajame jų sparne. Jis yra iškilęs iš profesinių sąjungų tarpo. Kaip krikščionių liaudies partijos atstovas jis po pirmojo pasaulinio karo buvo išrinktas į parlamentą, o po Mussolinio žygio į Romą jis ėjo į fašizmo vado vadovaujamą kabinetą kaip pramonės ir prekybos viceministeris. Tačiau kai po metų liaudies partija atsisakė beremti Mussolinį, Gronchi irgi pasitraukė iš vyriausybės ir pradėjo privatinį gyvenimą.

Čimės 1937 metais, Gronchi tiktai fašistinės eros pabaigoje vėl užmezgė ryšius su rezistencija, o nuvertus Mussolinį, jis keliuose kabinetuose ėjo įvairias pareigas. Tačiau kiek vėliau jis visą savo dėmesį nukreipė krikščioniškosios profesinės sąjungoms. Keliais atvejais jis suėjo į aštrų konfliktą su savo partijos vadovybe.

Gronchi visada atstovavo minčiai, kad krikščionių demokratų partija pirmoje eilėje atsiremti darbininkais ir pasisakyti už radikaline socialinę programą. Taip jis pasidarė kairiojo sparno vadu, kuris atvejais radikaline socialinę programą. Taip jis pasidarė kairiojo sparno vadu, kuris atvejais radikaline socialinę programą. Taip jis pasidarė kairiojo sparno vadu, kuris atvejais radikaline socialinę programą.

Yra žinoma, kad dabartinis ministeris pirmininkas Scelba buvo priešingas Gronchi kandidatūrai į prezidentus. Jis yra išsitaręs, kad Gronchi išrinkimas sukeltų užsienyje abejonių dėl esamojo režimo patvarumo. Bet

(Perkelta į 8 pusl.)

Tai bent vyriška šeimynėlė! Mr. ir Mrs. Emory L. Harrison su savo trylika sūnumis, lankosi New Yorke, kada motinai buvo pripažintas šiemetinis motinos titulas.

Atvirai kalbant su VLIKO konservuotojais

Kaip ir dera geram Vliko įstai-gos pareigūnui, S. Miglinas irgi davė savo įnašą Vliko pozicijoms Reutlingene ginti, parašydamas į "Draugą" (gegužės 3 d.) straipsnį vardu "Atvirai kalbant su Vliko 'reformatoriais'".

Prie kai ištaudamas kitokias nuomones reiškiantiesiems "tuš-čius šūkavimus", "įkaitusį rū-tumą" ir kitas panašias nuodė-mes, S. Miglinas ne tik nemato daug gausesnių ir garsesnių tos rūšies pasireiškimų iš jo paties dabartinio fronto, bet ir pats ne-labai tevangia to stiliaus. Tiek to. Labiau apgailėtina, kad nau-jas Vliko "apkasų" gynėjas, gal ir netyčia, o tik būdamas virši-ninkų įtakoję, įsileido į šabloniš-ku virtusį faktų "frizavimą".

Vienas iš ryškiausių madingų "sufrizavimų" teigimas yra: "Rastenis ir Sidzikauskas, pa-grindiniai Vliko perkėlimo ir jo reformų pionieriai". Iš tikrųjų Vliko perkėlimo mintį pirmieji ėmė judinti socialdemokratų va-dai su prof. J. Kaminsku prieš-ky. Tą Kipras Bielinis ne kartą yra pabrėžęs ir nėra pagrindo tatau ginčyti, nes tai tiesa. Pa-dėties Reutlingene "gerėjimas" pagaliau tikino ir visą eilę ki-tų. Buvo momentas, kada už Vliko perkėlimą pasisakė dau-guma Vliko dalyvaujančių vado-vybių (paskui kaikurie susvy-ravo ir šiuo metu "tebestovi ant tvoros").

Kiek tai liečia tautininkus (imtinai su Rasteniu), tai mes manom, kad perkėlimas galėtų būti tik viena iš priemonių pa-dėčiai taisyti, bet verta panau-doti tik su visa eile kitų prie-monių. Šiaip jau tai būtų tik li-gonio kito lovon perguldymas, o ne gydymas. Bet ši priemonė galėtų pašalinti vieną iš didžiau-sių kliūčių paties Vliko pažadė-tai visuomenės ir veiksmų kon-solidacijai, nes tai, galbūt, su-darytų galimybę atnaujinti Vli-ko vadovybę, išimant ją iš anti-konsolidacinę politiką vedančių asmenų vadovybės.

Valia yra nepripažinti siūlo-moms priemonėms "gydomosios galios", bet tai nesuteikia pa-grindo verstis įtarinėjimais, kad tos priemonės esančios tik sie-kimas "pasiglemžti" Vliką į savo rankas. Šis priekaištas ypač daž-nai yra taikomas į V. Sidzikaus-ką, kuriam, mano supratimu, jo-

kiais praktiniais sumetimais "valdžia" Vlike nėra reikalinga. Todėl tą priekaištą laikau gryniausia demagogija.

Jeigu jau taip labai įieškoma užkulisinių motyvų perkėlimo šalininkams, tai argi nėra tokio paties pagrindo klausti — o ko-kiais gi sumetimais taip uoliai ginami Reutlingeno "apkasai"?

Kad 1955 metais Vokietijoje apie Lietuvą rašoma daug dau-giau negu 1947, nieko nuosta-baus. O koks skirtumas Ameri-koj! Ir beveik visam pasauly. Be abejo, taip yra šiek tiek ir dėl Vliko pastangų, bet argi dėl jo vieno? Visų pirma prisimin-kim, jei šiandien kas priklia daug kviečių, tai tas reiškia, kad dirva jiems buvo dirbama, tręšiama ir patys kviečiai buvo sėjami ne dabar, o daug anks-čiau... Antra vertus, jeigu Thailando premjeras net Ban-dunge, tolimoj Indonėzijoje, Azi-jos ir Afrikos tautų konferenci-joj pasigėrėtinu būdu primena Lietuvos (ir kitų Pabaltijo kraš-ty) likimo pavyzdį, tai juk dar nėra pagrindo sakyti, kad taip atsitiko kaip tik todėl, kad, sa-kysim, S. Miglinas pradėjo dirbti Vliko informacijos įstaigoje... Taigi, kolega Miglinas, lyginda-(Perkelta į 3 psl.)

DU MIGAI Į JORĄ

JAV oro pajėgos, patroliuo-jančios neutraliuose Korėjos-Ja-ponijos vandenys, buvo užpul-tos rusų Migų, bet šį kartą už provokaciją turėjo skaudžiai už-mokėti.

JAV Sabrejetai du Migus nu-šovė ir jie degdami nukrito.

Šis incidentas yra trečias per pastaruosius 16 mėnesių. Ir rei-kia manyti, kad jis sukels ne-mažai triukšmo, nes rusai visad moka kitus apkalinti.

TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMUI PASIRUOSTA

Mus informuoja iš Bostono, kad tenykštis Tautinės Sąjun-gos skyrius, kuriam pavesta rū-pintis įvykstančiu seimu, visus parengiamuosius darbus jau at-liko. Kitą savaitę jau galėsime paskelbti visą seimo programą.

Washingtonė įvyko JAV valstybių gubernatorių uždari pasitari-mai. Buvo svarstoma užsienio problemos ir vidaus saugumo rei-kalai. Nuotraukoj prezidento patarėjas H. Adams (kairėj) ir viceprezidentas Nixonas su Ohio gubernatorium F. J. Lausche.

KETURI DIDIEJI SUSIRINKS

Anglijai ir Prancūzijai akty-viai pageidaujant, pagaliau da-giau negu 1947, nieko nuosta-baus. O koks skirtumas Ameri-koj! Ir beveik visam pasauly.

Be abejo, taip yra šiek tiek ir dėl Vliko pastangų, bet argi dėl jo vieno? Visų pirma prisimin-kim, jei šiandien kas priklia daug kviečių, tai tas reiškia, kad dirva jiems buvo dirbama, tręšiama ir patys kviečiai buvo sėjami ne dabar, o daug anks-čiau... Antra vertus, jeigu Thailando premjeras net Ban-dunge, tolimoj Indonėzijoje, Azi-jos ir Afrikos tautų konferenci-joj pasigėrėtinu būdu primena Lietuvos (ir kitų Pabaltijo kraš-ty) likimo pavyzdį, tai juk dar nėra pagrindo sakyti, kad taip atsitiko kaip tik todėl, kad, sa-kysim, S. Miglinas pradėjo dirbti Vliko informacijos įstaigoje... Taigi, kolega Miglinas, lyginda-

(Perkelta į 3 psl.)

VINCAS RASTENIS Į EUROPA

Birželio mėn. 1 d. Vincas Ras-tenis išvyksta penkioms savai-tėms į Europą. Jo kelionės tiks-las — dalyvauti tarptautiniame teisininkų kongrese Atėnuose, Graikijoje. Taip pat lankytis Prancūzijoje, Šveicarijoje, Itali-joje, Vokietijoje ir Anglijoje. Ten asmeniškai susipažinti su dabartine lietuviškųjų reikalų padėtimi, painformuoti ir pasi-informuoti aktualiais reika-lais.

Mes turime pažadą, kad iš šios neeilinės kelionės, V. Rastenis patieks įdomios medžiagos ir vi-siems Dirvos skaitytojams.

VISAM PASAULY

• Vakarų Vokietija gegužės mėn. 9 d. oficialiai buvo pri-minta į NATO Paryžiuje posėdžiaujančių vakarų valstybių užsienio reikalų ministerių. Vakarų Vokietijai iškilmsė atstovavo pats min. pirm. K. Adenaueris.

• Maršalas Žukovas, Rusijos karo ministeris, antrojo pa-saulinio karo pabaigos desimtmčio atšvesti atvyko į Berlyną. Čia, be oficialių iškilmių, susirinksią ir visų satelitinų valstybių atstovai oficialiai paskelbti komunistiškosios karinės sąjungos bu-vimą prieš vakarus.

• JAV devyni rusai, kurie antrojo pasaulinio karo paba-joje prie Elbės su kariais gėrė vorką ir mainikavo laikrodžiais, vėl gavo leidimą pasimatyti su rusais. Maskvoje juos sutiko dide-lėmis iškilėmis ir gausiomis vorkos vaišėmis.

• Į JAV atvežtos 25 japonės iš Hiroshimos, daugiausia nuo atominio bombardavimo sužalotais veidais. Jos čia bus ope-ruojamos ir nemokamai gydomos.

• Winston Churchillis, po atsistatydinimo atostogavęs Si-cilijoje, grįžo į Angliją.

• Buv. Prezidentui H. Trumanui gegužės mėn. 8 d. suėjo 71 metai amžiaus.

• JAV senato ir kongreso kompromisiniu balsavimu pašto tarnautojams leista atlyginimus pakelti 8,8%.

• Burmos ministeris pirmininkas birželio mėn. pabaigoje pakviestas į JAV atvykti oficialaus vizito.

Čiurlioniečiams

Prieš dešimtį metų pavargusi vilkstinė slinko Alpių tarpukal-ne. Jos priekyje buvo Mikulskis, Petrašiūnas, Kavaliūnas, Milvy-das. Sniegas Alpėse krito gaba-lais ištisomis savaitėmis, ir ėju-sieji kopė kieturėmis. Staiga Petrašiūnas išvargęs sukruto sniege ir sušuko: "sušaudyti ide-alistus!"

Tai buvo čiurlioniečių vilks-tinė, gelbėjusi kažką brangaus ir, rodosi, ateičiai taip reikšmin-go ir būtino. Keisti žodžiai to Čiurlionio ansamblio seno ir at-sidavusio darbininko Juozo Pet-rašiūno. Tiesa taip pat, kad idea-las šaukia gyventi, bet kartais ir mirti. Turbūt ši mintis glūdė-jo aname tarpukalnės šauksme.

Šiandien, belaukdami Čiurlio-nio ansamblio penkioliktosios su-kakties, galime tvirtinti, kad pa-vertę žemės giedras idealas tuos jaunus vyrus ir merginas vedė sunkiu keliu, bet jie ištvé-rė. Ansamblio istorijos lapuose paliks reikšmingas įrašas — penkiolika metų be jokios per-traukos kovota, dirbta ir išlai-kyta.

Su šia švente jungiama ir an-samblio vadovo muziko Alfonso Mikulskio dvidešimt penkerių metų muzikinės darbo sukaktis.

Alfonsas Mikulskis prieš be-veik trisdešimt metų tėvo išsi-žadėtas išėjo mokytis muzikos. Karti buvo svetima duona, bet savo vėrlumų, patvarumų ir už-sispyrimu jis baigia mokslus. Organizuoja vokaliinius ansamb-lius, sėkmingai dirba Klaipėdos krašte kaip Giedotojų draugijos vyriausias dirigentas. Pastaru-sius penkiolika metų sutelkia vi-sas savo jėgas Čiurlionio ansam-blio steigimui ir vadovavimui.

Šį sekmadienį, gegužės 15 die-ną, Clevelande įvykstančiose iš-kiulmsė mės pasveikinsime jubi-lijatus. Tai bus formali, tradici-nė apeiga. Tačiau muziko Miku-lskio ir Čiurlionio ansamblio sukaktyse glūdi gilesnė prasmė — tautinės kultūros išlikimas. Juose susitelkusi mūsų nežino-mojo liaudies poeto daina, seno-jo vaidybos kanklės, lino drobės, gintarai. Tad sveikindami Čiurlioniečius mes turime ir kai-kurių pareigų — padėti šį gražų jaunųjų dainininkų židinį išlai-kyti, kad kada nors ties Vilniaus miesto vartais, kur jie užgimė, galėtų vėl laisvi giedoti kaip ir anie pilgrimai — štai regime vėl gimtinę savo! J. S.

Sudarytas garbės komitetas Čiurlionio sukakčiai

Gegužės mėn. 15 d. iškilms Clevelande, pageriant Čiurlionio Ansamblių ir muz. A. Mikulskį, globos jau sudarytas specialus Garbės Komitetas. Į jį įeina Čiurlionio ansambliui nusipelnę asmenys ir šiaip mūsų visuome-nėje žinomi veikėjai. Sutikdami būti Garbės Komiteto nariais, kai kurie jų, kaip min. žadeikis, prisiuntė ir pinigines aukas. Ki-ti, kaip Vysk. Brizgys, Vliko pirm. M. Krupavičius prisiuntė žodinius sveikinimus. Į šį Gar-bės Komitetą pakviesti: minis-teriai — P. žadeikis ir St. Lo-zoraitis, M. Krupavičius, V. Si-dzikauskas, Vysk. V. Brizgys, prel. Balkūnas, konsulai J. Bud-rys ir P. Daužvardis, kan. Kon-čius, ALT vadovybė, SLA ir LRKSA pirmininkai, inž. P. J. Žiūrys (jis yra ir sukakčių ren-gimo Komiteto pirm.), J. Ba-chunas. Į Garbės Komitetą įeina ir LTM Čiurlionio Ansamblio garbės nariai: kun. F. Gureckas, Stp. Nasvytis, J. Lenkaitis ir prof. J. Žilevičius.

Tautinės Sąjungos seimas įvyksta So Bostone gegužės m. 28-29 dienomis

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.

Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344.

Išėina Clevelande kas ketvirtadienį.

Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.

Atsk. Nr. kainą 10 centų.

HASBACH

• Pereitą sekmadienį Chicagoj buvo minima Dainavos ansamblio dešimties metų sukaktis. Čiurlionio ansamblio dainaviečiams giedojų pamaldų metu ir dalyvavo jungtiniame suakutiniame koncerte, kuris gražiai pavyko ir abu ansambliai buvo šiltai publikos pasveikinti.

• Knygų rinkoje pasirodė lietuvių Saleziečių išleistas gimn. mokykl. S. Antanaičio veikalas "Archimedeas — Didysis Graikų Mokslininkas". Knyga skiriama mokykliniam jaunimui, ypač besimokantiems augštesnėse mokyklose. Ji 183 pusl., vadovėlių formato, su daugeliu brėžinių ir paveikslų. Ji gali būti pagelbinė priemonė besimokančiam jaunimui. Joje populiariai mokslinių būdų aprašomas Archimedo gyvenimas ir darbai, žinomųjų mokslo ir technikos tiesų užuomazga.

• Dirvos bičiulis V. Žemaitis, iš Chicagos, ir šiais metais ke liems savo artimiesiems užsakė Dirvą.

• Trečioji Kanados lietuvių diena šiais metais įvyks rugsėjo mėn. 3-5 dienomis Montrealyje.

• "Aidų" žurnalo 1955 m. premija už mokslo veiklą pripažinta prof. Z. Ivinskui už jo darbą "M. Giedraitis ir jo laikų Lietuva". Anksčiau "Aidų" paskirta premija už mokslo veiklą buvo skirta prof. Maceinai.

• Dr. M. Gimbutienė ir dr. A. Salys bendradarbiauja naujoje, 1955 metų, "Encyclopedia Britannica" laidoje. Trečiajame šios žymiausios pasaulio enciklopedijos tome įdėtas dr. Gimbutienės iliustruotas straipsnis apie Baltus ir dr. Salio apie baltų kalbas.

• A. Grininė-Gimbutaitė, gyv. Kolumbijoje, balandžio 16 d. atvykusi aplankyti motinos ir giminii Bostone, ten viešėjo tris savaites. Pro New Yorką ir Floridą ji jau išvyko atgal į Kolumbiją.

COLUMBUS

DR. I. JASEVICIENE
SUPAZINDINO
AMERIKIECIUS
SU LIETUVA

Paskutiniuoju laiku Ohio valstybės sostinėje — Columbus mieste pagyvėjo ne tik bendras lietuvių visuomeninis gyvenimas, bet ir atskiri asmenys prideda vieną kitą savo graši, supažindindami Amerikos visuomenę su Lietuva ir jos vargais. Jų tarpe tenka paminėti Dr. Ireną Jasevičienę, kuri jau ne vieną paskaitą yra skaičiusi apie Lietuvą įvairiuose bažnytniuose klubuose.

Gegužės 3 dieną Ohio Valstybinio Universiteto korporacija Kappa Kappa Gamma Alumnae pakvietė Dr. Ireną Jasevičienę skaityti paskaitą. Dr. Irena Jasevičienė yra šio universiteto mokamojo personalo narė.

Kelias dienas prieš paskaitą didesnį Columbus laikraščiai, kaip Dispath, Citizen ir Ohio State Journal įdėjo Dr. Irenos Jasevičienės fotografiją su trumpu aprašymu, kad lietuvių chirurgė, bendrininkė Sanor akių, ausų, nosies ir gerklės klinikos, gyvenanti šiame krašte apie penkerius metus, skaitys Kappa Kappa Gamma Alumnae korporacijai paskaitą — Mano Tėvynė Lietuva.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RRepublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
4455 S. California Ave.
Chicago 32, Ill.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Šaukite — YA. 7-7381

Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofice'o ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

N Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

Pirmą egzaminą detroitiečiai išlaikė gana gerai. Daug geriau nei L. B. Detroito Apylinkės valdyba tikėjosi. Rinkimuose dalyvavo 355 asmenys. Be to buvo išduota 15-kai asmenų balsavimo kortelės balsuoti paštu. Balsavimo sąrašuose buvo įtraukta 545 asmenys. Balsuotojų tarpė vyravo naujieji ateiviai, tačiau matėsi ir senųjų lietuvių bei čia gimusio lietuviško jaunimo.

Tuoju po 9 val. vakaro rinkimų komisija, kurią sudarė: pirm. P. Griškėlis, sekr. A. Misiūnas ir nariai Pr. Polteraitis, Vl. Kukučionis ir J. Asminas, atidarė urną ir patikrinusi balsus rado 2 korteles negaliojančias, nes buvo atžymėta daugiau kaip 27 kandidatai.

Kadangi pirmieji rinkimų rezultatai įdomūs ne vien mums,

bet ir kitų kolonijų lietuviams, todėl čia patiekiamas visas sąrašas pagal gautų balsų skaičių Detroito.

1. Yla — 213, 2. Mikaila — 212, 3. Kodaitienė — 205, 4. Bal-kūnas — 189, 5. Albavičius — 173, 6. Staniulis — 171, 7. Mikulskis — 167, 8. Barzdukas — 164, 9. Kolupaila — 162, 10. Kapočius — 158, 11. Puzinas — 147, 12. Musteikis — 144, 13. Juras — 143, 14. Maciūnas — 142, 15. Rudis Ant. — 138, 16. Girnius — 135, 17. Motuza — 133, 18. Nasvytis — 133, 19. Rėklaitis — 132, 20. Šlepetyš — 123, 21. Skipitis — 117, 22. Juška — 116, 23. Nakas — 111, 24. Bulota — 110, 25. Gimbutienė — 109, 26. Žiūrys — 108, 27. Colney — 105, 28. Jonynas Vyt. — 104, 29. Gaučys — 103, 30. Devenis — 102, 31. Ginkus — 97, 32. Svedas — 97, 33. Žilevičius — 96, 34. Zakarauskas — 94, 35. Bajerčius — 93, 36. Brundza — 89, 37. Pamataitis — 88, 38. Sugintas — 88, 39. Bielinis — 87, 40. Kiaunė — 86, 41. Tysliava — 82, 42. Staneika — 80, 43. Čižiūnas — 77, 44. Vitėnas — 77, 45. Trakis — 75, 46. Trečiokas — 72, 47. Ivanauskas — 71, 48. Bendorius — 68, 49. Mačiulaitis — 68, 50. Virbalis — 68, 51. Žorimskis — 67, 52. Kavaliūnas — 66, 53. Čiurberkis — 62, 54. Boley — 61, 55. Mockus — 61, 56. Dilis — 60, 57. Jasaitis — 59, 58. Matulionis — 55, 59. Smulkštys — 54, 60. Stempužis — 53, 61. Vaičaitis — 51, 62. Vileišis K. — 51, 63. Puronas — 50, 64. Novickis — 49, 65. Rauckinas — 49, 66. Ignatonis — 47, 67. Velička — 47, 68. Kreivėnas — 44, 69. Rudys St. — 43, 70. Balšaitytė — 42, 71. Saulaitis — 42, 72. Kutra — 41, 73. Liūdžius — 35, 74. Gintieris — 32, 75. Radzivanas — 32, 76. Vileišis P. — 31, 77. Raugas — 27, 78. Gribienė — 26, 79. Talalas — 26, 80. Valaitis — 25, 81. Stukas — 23, 82. Vilgalis — 23, 83. Vilkaitis — 22, 84. Griškėnas — 21, 85. Jonynas Z. — 21, 86. Vaidelys — 20, 87. Meškunienė — 19, 88. Vasiliauskas — 17, 89. Vintartas — 12, 90. — Liudvinaitis — 9, 91. Kerulis — 8, 92. Nauburas — 8, 93. Čerienė — 7, 94. Klivna — 7, 95. Radys — 4.

V. Kutkus

BRIDGEWOOD

RINKIMAMS PRAEJUS

Apylinkės valdyba su džiaugsmu konstatuoja, kad Ridgewoodo apylinkės balsavimai praėjo labai sėkmingai. Iš Naujai įstojo 13 narių ir atėjo balsuoti iš kaimyninės apylinkės 3 nariai.

Balsai pasiskirstė sekančiai: Balkūnas J. prel. — 28, Bendorius Antanas — 19, Bielinis Kip-ras — 19, Boley Juozas — 20, Ginkus Juozas — 18, Jonynas Vytautas — 17, Kiaunė Jurgis — 14, Novickis Antanas — 15, Radzivanas Bronius — 20, Stukas Jokūbas — 28, Šlepetyš Jonas — 20, Tysliava Juozas — 13, Žilevičius Juozas — 16. Kiti gavo kiek mažiau.

Valdyba ir Rinkimų Komisija dėkoja nariams už tokį gausų dalyvavimą balsavimuose. Mūsų ypatinga padėka Vyt. Beleckui, kuris visuomet nemokamai užleidžia savo svetainę-salę lietuviškiems reikalams. Ačiū, visiems kurie padėjo suorganizuoti ir prvesti rinkimus mūsų apylinkėje.

K. Bačauskas,
Valdybos ir Rinkimų
Komisijos vardu

DAR APIE LIETUVIŲ STUDENCIŲ ATSIMINIMUS

Senųjų mūsų lietuvių akademikų yra rašomi atsiminimai apie jų studijavimo laiką, sąlygas, gyvenimą, veiklą ir t.t. po įvairias Europos didžmiesčių augšt. mokslo institucijas. Darbas vis po truputį stumiasi pirmyn. Yra parašyta:

1) Prof. V. Tumėnienės ir inž. P. N. atsiminimai apie "Šveicarijos Lietuvos Studentes 1905-06-07-98 metų";

2) J. N. atsiminimai apie "Petrapilio Lietuvos Studentes 1913-14-15 m.";

3) Mūsų žinomos rentgenologės dr. P. Kalvaitytės-Karvelienės — "Kijevo Lietuvos Studentės" ir

4) "Petrapilio Lietuvos Studentės badmečiu (1917-18 m.)";

5) Agronomės E. Gimbutienės — "Maskvos Lietuvos Studentės".

Žada parašyti ir daugiau panašių atsiminimų.

Toji visa medžiaga jau yra nusiųsta ir tebesiunčiama:

1) Pasaulio Lietuvių Archyviui,

2) Liet. Skautėms — akademikėms, kad išsaugotų, toliau rinkytų ir ruošytų medžiagą metraščiams.

Gautas laiškas iš Pasaulio Lietuvių Archyvo, kuriame išreikšta didelė padėka už atsiųstą medžiagą, kuri turinti istorinės reikšmės ir yra labai įdomi. Prašo kuo daugiausiai ir kuo smulkiausiai aprašyti senųjų laikų mūsų studentes.

Dėl to visoms dabar rašančioms savo atsiminimus yra žinotini tie P. L. A. pageidavimai ir kuo daugiausiai, kad ir smulkiai faktų, prašoma paminėti savo atsiminimuose.

AR TURĖSIME LIETUVIŠKĄ VASARVIETĘ?

Pranešame, kad įsigijome didesnę 14 akrų žemės vasarvietę vardu "Hideway" prie Lobdell ežero (tarp Pontiac ir Flint). Tinkama vieta šeimyniniams ir organizacijų išvažiavimams. Ežeras didelis ir žuvingas, geras smėlio pakraštys, puiki vieta maudytis. Yra išnuomavimui la-

Muzikantai, dainininkai, šokėjai, chorai... jūsų laukia proga valstybiniai išgarsėti!

Halle's - The News - Plain Dealer

kviečia Jus į

Cleveland Music & Dance Festival

Birželio 18, 1955, Clevelando Arena

Smulkiom informacijom ir įstoimo lapui, pažymėkit apačioj konkursą, kuriam morit dalyvauti ir pasiųskit kuponą:

The Cleveland Music & Dance Festival, The Halle Bros. Co., Cleveland 15, Ohio

... Vocal	... Concert Bands
... Choral	... Accordion Bands
... Piano	... Baton Twirling
... Accordion	... Hammond Organ

Dances:

... Rumba-Mambo	... Waltz	... Samba
... Jitterburg	... Fox Trot	... Tango

Jūsų vardas

Adresas

MiestasValstybė

Konkursas skiriamas Ohio ir taip pat Erie, Crawford, Warren ir Mercer apskrims Pennsylvaniaj. Įstojimas iki gegužės mėn. 21 d.

THE MAY CO'S BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

VYRŲ 3.39 iki 3.98 Vertės

SU PAMUŠALU IR BE JO

PUSPALČIAI

Specialia 2.98 kaina

Su Rayon pamušalu poplino. Pilki, mėlyni, rudi ir žali. Dydziai 36 iki 46.

Be pamušalo Rayon gabardine. Pilki, žali ir kakao rudi. Dydziai 36 iki 46.

The May Co.'s Basement
Men's Clothing Department
Pašto ir telefono užsakymai priimami.
Šaukite CHerry 1-3000

THE MAY CO'S BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

VYRŲ 3.39 iki 3.98 Vertės

SU PAMUŠALU IR BE JO

PUSPALČIAI

Specialia 2.98 kaina

Su Rayon pamušalu poplino. Pilki, mėlyni, rudi ir žali. Dydziai 36 iki 46.

Be pamušalo Rayon gabardine. Pilki, žali ir kakao rudi. Dydziai 36 iki 46.

The May Co.'s Basement
Men's Clothing Department
Pašto ir telefono užsakymai priimami.
Šaukite CHerry 1-3000

Pakartojamas Išpardavimas!

Vyrų 5.98 "Burlington Mills" Rayono

GABARDINE KELNES

3.99

- Mėlynos
- Pilkos
- Tamsiai rudos
- Žalios
- Pilkos

Jis norės turėti kelias šių puikių kelnų poras, nešioti pasikeičiant su jo kostiumu ar sportiniu švarku. Yra didelis pasirinkimas nesivėliančių rayon gabardine vyrų kelnų. Pasiūtos iš specialaus kirpimo, su patogiu juosmeniu, kišenėmis. Gražiose pavasarinėse spalvose. Dydziai 29 iki 42; juodos 29 iki 36.

The May Co.'s Basement Men's Clothing Department
Pašto ir telefono užsakymai priimami. Šaukite CHerry 1-3000,

Lietuvių Enciklopedijos penktasis tomas

Neseniai išleistas 5-sis Lietuvių Enciklopedijos tomas yra lyg įrodymas, kad pradėtasis didžiulis darbas sėkmingai tęsiasi toliau. Tame įdėty straipsnių apimtis, įvairumas, autorių gausumas, techniškoji pusė — rodo pažangą ir įgalina spėti, kad visas enciklopedijos leidimas bus išstetatas. Šiaip ar taip, su šiuo penktuoju tomu pasiekta jau ketvirtadalis.

Ką gi duoda šis naujasis tomas? Pirmiausia, džiugina autorių gausumą. Čia jų dalyvauja ne mažiau kaip 110 ir jų didelė dalis yra davusi iš savo specialybės išsamių straipsnių.

Reikėtų išskirti ir autorių idealistinį darbą, ypač turint galvoje, kad autoriai dirba be atlyginimo ir savo, daug pasirengimo reikalaujančių straipsnių rašymui paskiria daugelį valandų. Palyginus su senąja e-ja Lietuvoje, naujoje apstu aktualijų ir šiuo atveju mūsų pralenkia ne vieną užsieninę e-ją. Gerai, kad eilė straipsnių, senoje e-joje per daug ištėtų, dabar žymiai sutrumpinta, nematyti ir buvusio bereikalingo balasto. Tiesa, viena kita sritis dar šlubuoja, tačiau kaikurios sritys gali pasidžiaugti turėdamos pakankamai krūpščius, atsidavusius bendradarbius.

Bereikalingai sukeltas triukšmas dėl lituanistinės srities bendradarbių, kiek galima spresti iš šio tomo, nėra pateisinamas. Lituanistinė pusė tome stipri, vietomis pasigėrėtinai. Daug dėmesio atkreipta ir į lietuvių tremtinių gyvenimą po 1944 m. Duotas ne tik ilgas straipsnis apie lietuvių DP, bet kaip ir buvusiose tomuose, aprašomos tos stovyklos Vokietijoje, kuriose lietuviai 1944-49 m. yra palikę didesnius kultūrinius pėdsakus.

Blusinėtojai dažnai mėgsta skelbti savo surastas korektūros, spaudos klaidas. Štai, girdi, silpnos leidinio vietos, štai, matyti apsilėidimas ir pan. Tačiau pamirštama, kad klaidų galima rasti ir pačiose didžiosiose užsieninių e-jose. Dažnai užmirštama, kokiose sąlygose eina mūsų e-ja. Ar daug kas pagalvoja, kad yra skirtumas leisti e-jas su dešimtmečių tradicijomis ir leisti e-ją žmonėms svetimame krašte, bendradarbiams esant išblaškytiems keliuose kontinentuose, turint porą tūkstančių nuolatinių emėjų, pagaliau, negalint prieiti prie daugelio šaltinių? Jei tas darbas vis dėlto sėkmingai tęsiasi, tai tik įrodo, kad mūsų tarpe — būtų jie leidėjai, mokslo žmonės, eiliniai kultūrininkai — dar tebesama daug idealizmo, ryžto, ištermės išleisti didelį žinių lobyną ir susilyginti tuo požiūriu su vakarų pasaulio tautomis. Ir jei bus išstetata ligi galo, kiekvienas mūsų tegalės pripažinti — turime kuo pasididžiuoti, net ir nenormaliose sąlygose gyvendami.

Beje, ar daug kas žino, kad tokio pobūdžio leidinius paprastai spaustuose renka keliasdešimt rinkėjų? Lietuviškąją renka... vienas žmogus (raš. P. Pilka) ir tas pats anksčiau nebuvo specialistas linotipininkas. Išvardinti visus 110 autorių parašytus straipsnius užimtų per daug vietos. Iš svarbesniųjų tekstų paminėti šiuos: Dievas (autoriai — Pr. Skardžius, kun. V. Rimšelis), Dievukai (A. Tamošaitis, D. Čibas), Dignitoriai, Disidentai (A. Šapoka), Diplomatika (A. Vasys), Dinama (V. Petraitis), Upes, kaip Dnieprą, Dniestrą, Doną, Dubysą ir kt. aprašo vienintelis mūsų specialistas S. Kolupaila, o jas istoriniu požiūriu (sutartys ir pan.) vertina istorikas Z. Ivinskis. Reikiamai pagerbtas Donelaitis.

Apie Donelaitį išsamiai rašo Vc. Biržiška ir J. Brazaitis ir straipsniai gausiai iliustruoti. Apie dorą rašo kun. A. Baltinis. Įdėtas platus V. Alseikos str.

apie lietuvių DP, jų gyvenimą Vokietijoje ir kt. 1944-49 m. ir str. iliustruotas ne tik DP nuotraukomis iš stovyklų, bet ir dideliu lietuvių stovyklų Vokietijoje žemėlapiu (jį parengė Sk. Šlapelis).

Apie drabužių plačiai rašo: A. Mažiulis, J. Puzinas ir A. Tamošaitienė, dramą įvertina J. Blekaitis. Druską aprašo E. Binkis, J. Puzinas ir Z. Ivinskis, o duoną — J. Vėbra ir A. Mažiulis. Dar dėmesio verti straipsniai: dury (J. Gimbutas, A. Tamošaitis), Dušetos (A. Mažiulis, K. Jovydis), Dvaras (K. Avižonis), Dvasininkas (P. Skardžius, kun. M. Čyvas, Z. Ivinskis), Dvasių kultas (J. Balyš), Džukija (A. Bendorius), Džazas (K. Ostrauskas).

Vykę ir str. iš medicinos, ligų sričių — juos, kaip apie dizenteriją, džiova ir kt. parengė D. Jasaitis.

E raidėje vertas dėmesio, puikiai parengtas str. apie Egiptą, užimtas net apie 30 skilčių. Visais požiūriais apie Egiptą parašė šie autoriai: A. Bendorius, J. Jakštas, A. Mažiulis, K. Ostrauskas, J. Puzinas ir A. Salys.

Kiti svarb. straipsniai: Eglės pasaka (J. Balyš), Egzekucija (A. Šapoka), Egzistencializmas (J. Girnius), Eliuotinė Livonijos kronika (Z. Ivinskis), Ekonomika (J. Pablėnas), Ekspansionizmas (P. Reklaitis, K. Ostrauskas ir H. Nagys), Elekcija (A. Šapoka), platus str. apie elektrą (A. Jurskis), elektrifikaciją (V. Petraitis), elektrinę (P. Drasutis), elektronus (A. Damašis), Elementorių (I. Malėnas), Elta, Lietuvoje ir tremtyje (V. Alseika), plačiai aprašomos Elzbietos, pagaliau, dar

įdomesnis str. apie enciklopediją (P. Skardžius).

Tome randame visą eilę mūsų ir užsieninių žymiųjų, pasireikusių žmonių biografijų. Šiuo atveju matyti ryški pažanga — pasaulinio masto rašytojai, dailininkai, išradėjai ir kt. aprašomi, palyginti, vykusiai, objektyviai, biografijos iliustruojamos paveikslų ir pan. reprodukcijomis. Jei šiame tome nėra spalvotų reprodukcijų, tai šiaip iliustracinė dalis vietomis labai gera, kai kurios iliustracijos tiesiog pasigėrėtinos.

Iš lietuvių pažymėtinų, be jau minėto Donelaičio, dar šios biografijos: Pr. Dovydaitis (S. Sužiedėlis), Dymša Dirmantai, Dobkevičiai, Dobužinskiai (vykusiai iliustruota dail. darbais), Dociai, Dogeliai, Domaševičiai, Dovydenas, Drautis, Draugeliai, Dubneckiai, Dunduliai, Dundzila, Dvarionai, Elsbergas, Elvikis, Endziulaičiai. Kad LE kai kuriais požiūriais aktuali įrodo ir buv. JAV beisbolo žaidiko Di Maggio biografijėlė. O kad mūsų e-ja negali pasivyti pav. politinių aktualijų, permainingų (pav. rašant apie Einšteiną, Edeną, Enaudį...) tai čia niekas ir kaltinti negali.

Viena pačių gerųjų LE pusių, tai sugebėjimas, kaip matyti iš pacituotų pavardžių, suburti įvairių srovių, pasaulėžiūrų bendradarbius. Reikia manyti, kad jų skaičius dar dides ir tai įgalins LE-ją dar daugiau sustiprėti.

Penktąjį tomą redagavo: dr. J. Girnius (nuo ž. Dievas ligi raidės D pabaigos) ir dr. J. Puzinas (raidė E ligi ž. Epušis). Iš viso tomas turi 544 pusl. (rm.)

PRATĖSIMAS Į VIRTUVĘ

Sutaupo žingsnius ir pietus

tiktai 85c kas mėnesį

plius taksai ir įrengimo kaina

Užsakyti, pašaukite

mūsų raštinę dar šiandien

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Atvirai kalbant...

(Atkelta iš 1 psl.)

mas atsiliepiamus apie Lietuvą svetimoje spaudoje bus gerokai svetimų plunksnų apglėbęs Vliko nuopelnams pagražinti.

Juo labiau svetimomis plunksnomis puošimasis yra pasididžiavimai dėl radio sekimo arba lietuviškos programos Madride "iškovojimo". Latviai ir estai radio sekimą turi daug seniau, nors neturi Vlikų. Mes turėjome Vliką, bet septynerius metus neturėjome radio sekimo. Taip atsitiko, kad buvo ryžtasi tą dalyką suorganizuoti bei administruoti per Vliko įstaigą. Bet jeigu Vliko po ranka nebūtų buvę, tatau vistiek būtų buvę suorganizuota ir veikty. Ir būtų vienas pliusas, kad apie tai nebūtų be reikalo tiek daug viešai plepama. Ir gal būtų buvę suorganizuota anksčiau, nes būtų buvę mažiau visokių derybų ir "problemy", kurių nėra šioje srityje pastebus ar latvius.

Panašiai yra su Madrido radiju. Latviai su estais neturi Vlikų, bet Madride taip pat turi programas, berods, nei kiek neblogesnes už lietuviškąją. Ir turi be jokio ypatingo "iškovojimo". Koks skirtumas? Tik toks, kad anie dirba netrukšmaudami, o pas mus tatau pavėrčiama ginčų, katra musė padėjo jaučiami arti...

Aš nepriekiaštauju nei kolegai Miglinui, nei kitiems Vliko įstaigos bendradarbiams, kai jie rašo "Drauge", "Tėviškės žibuoriuose" ar kitur, bet iš Vliko kanceliarijų nuolat sklinda per spaudą ir laiškais susirūpinimas, kam Rastenis rašo "Dirvoje", ir skaičiavimas, kiek jis gerų dalykų padarytų, jei ten nerašytų... Ir manau, kad pavadinimas straipsnių "paklodėmis" ar "tuščiomis priekabėmis" neįrodo nieko kita, kaip tik tai, kad dėl jų nieko gudresnio neturima pasakyti...

Kol Miglinas cituoja mano mintį iš pereitų metų, anot kurios Vlike reikia tam tikros psichologinės revoliucijos, būtent, pasiryžimo "nelaikyti visomis jėgomis gintinu garbės dalyku turėti vykdomajame organe prideramą vietą ar vietų skaičių". Esą, šimet aš tą mintį užmiršęs...

Argi? Dar 1953 metais tautininkų vardu buvo pareikšta: "Tegu vyksta VT rinkimai normalia tvarka. Ką išrinkti, tas ir bus. Jei bus taip lemta, kad mūsų atstovas nebūs išrinktas, mes dėl to netrenksim durimis, kaip tai kaikiurie kiti yra padarę".

Kas atsitiko? Ogi atvirų rinkimų pabijota ir buvo pratesta buvusios VT kadencija susitarimo keliu. Nes kaitas kitas bijojo per rinkimus iškristi.

Paskui tautininkų atstovas kitu būdu buvo iš VT eliminuotas, tarp ko kita, kolegai Miglinui aktyviai padedant. Mes smerkiame ne tai, kad mūsų atstovo nėra Vykdomojo Taryboje, bet smerkiama tą kreivą kelią, tą melą, kuriuo tas eliminavimas paremtas. Bet kada siūloma taip pakeisti Vliko aplinką, kad su tuo būtų greičiausia neišvengiamai surištas asmenų pakeitimas, tada mobilizuojama tokia gynyba, kurios straipsnius tektų jau gal ne sieksniais, o myliomis matuoti... Šiose aplinkybėse pirma minėtos psichologinės revoliucijos siūlymas visiškai tebegalioja, nes kova dėl partinių bei asmeninių pozicijų Vlike, deja, kaip piktžolė tebestelbia daugelį gerųjų intencijų.

Nuo Vliko reikalų kolega Miglinas peršoko į Europos Laisvės Komiteto, taigi nebe lietuvių, o grynai amerikinės organizacijos leidžiamą žurnalą "News from Behind the Iron Curtain". Bandydamas įrodyti, kad kaip tik Rastenis ir Sidzikauskas nieko neveikia, nurodo, jog tame žurnale labai retai tepasitaiko žinių

apie Lietuvą. Nors tai nieko neturi su Vliku, bet kai paliesta, reikia paaiškinti.

(1) Pirmasis žurnalo pavadinimo žodis yra "News", t. y., naujienos. Vadinauose satelinuosė kraštuose artėjimas prie sovietinės sistemos dar tebevyksta, todėl iš tų kraštų žinių laikomos naujienomis. Pabaltijo kraštuose, deja, sovietizacija jau visiškai įvykdyta ir tas, kas šiandien tenai vyksta, faktiškai sutampa su įvykiais pačioje Sovietijoje. Tas žymia dalimi ir nulemia, kad Pabaltijo kraštų (ne vien Lietuvos) įvykiai, bent redaktorių akyse, ne laikomi naujienomis.

(2) Laisvosios Europos Komiteto įstaigoje yra ir Jugoslavijos skyrius, kuriame dirba lygiai tiek pat žmonių, kiek visuose trijuose pabaltiečių skyriuose, bet žinių iš Jugoslavijos minėtame žurnale jūs nerastite nei tiek, kiek iš Lietuvos.

(3) Kad tų žinių nesti minėtame žurnale, tas visiškai nėra ženklas, kad atitinkami skyriai medžiagos apie savo kraštus neparuosia, kaip tai S. Miglinas teigia. Tos medžiagos yra paruošiama, ir lietuviškoji medžiaga jau yra patekusi į visos eilės lietuvių bei nelietuvių doktorantų darbus, yra atsidūrusi ir milijoninio tiražo laikraščiuose, pagaliau, negalėčiau net susekti, kada ir kur ji yra patekusi iš įstaigos centro ar kitų skyrių.

Čia reikia pastebėti du dalykus. Viena — kad lietuvių, latvių ir estų komitetai leidžia anglų kalba žurnalą "The Baltic Revue". Tokių žurnalų kitos tautybės, apie kurias daugiau rašoma minėtame "News" žurnale, neturi. Antra, Europos Laisvės Komitete esamas lietuviškas skyrelis (jį kurį kolega Miglinas daugiausiai savo klausimu ir bus taikęs), nėra skirtas būti agentūra laikraščiams medžiaga aprūpinti.

Tuo nenorima pasakyti, kad LEK sudaromas informacijos sklaidimo kanalas mūsų jau yra gerai išnaudotas. Reikia dar labai daug padaryti, kad mes tu-

rėtumėm galimybę patiekti medžiagos tais klausimais, kuriais pasitaiko pareikalavimų, dažniausiai netikėtų, nenumatytų. Reikia užkimšti dideles spragas, susidariusias dėl to, kad 1945-52 metų laikotarpyje gaunamoji informacija apie Lietuvą nebuvo sistematizuojama. Pagaliau, reikia daug tiksliau apdoroti ir dabar gaunamąją informaciją. Reikiamu mastu tam darbiui atlikti sąlygų nėra, bet negalime ir reikalauti, kad jas mums tik kiti padovanotų. Reikia ir patiems pasistengti toje srityje padirbėti.

(4) Nelabai seniai tame pačiame S. Miglino minimame žurnale ("News") net dviejuose numeriuose buvo Pabaltijo kraštams paskirta po apie 15 puslapių. Tai buvo ne kasdieninės naujienos, o ekonominės būklės studija, atlikta specialiai tam darbui paskirto amerikiečio ekonomisto. Mūsų, visų pabaltiečių, skyrių uždavinys buvo patiekti visą turimą medžiagą derančia studijos planui, bei išversti iš rusų ar mūsų kraštų kalbų tą medžiagą, kurią studijos autorius surinko pats iš įvairių bibliotekų. Tai buvo lyg ir kompensacija pabaltiečiams už vietos "šykštumą" kasdieninėms žinioms. Tie numeriai buvo plačiai išsiuntinėti ir lietuviams veikėjams, įteikti visiems Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo dalyviams. Žurnalo redakcija susilaukė atsiliepimų apie studiją iš keleto Amerikos universitetų. Bet iš lietuvių — tik vienas ministeris P. Zadeikis (kaikieno vadinamas neveikliu...) parašė laišką, kuris redakcijos ir visos įstaigos vadovybės buvo priimtas su dideliu dėmesiu ir pasitenkinimu. Amerikos Lietuvių Taryba per jos Informacijos centrą buvo sugestionuota irgi atsiliepti dėl tos studijos — vistiek, su padėka ar kritika, bet tik atsiliepti. Deja, ligi šiol tokio atsiliepimo nėra.

Buvo jau beveik sutarta, kad kita tokia studija apie Pabaltijį bus skirta švietimo padėčiai nagrinėti — tema, kuriai turime daug daugiau ir tikslesnės medžiagos, negu apie ūkinius reikalus. Tačiau, kai nebuvo parodyta iš mūsų pusės reikiamo

susidomėjimo, tai galimybė tokią studiją rengti ir gauti jai vietos žurnale pasidaro abejotina... Niekas nereikalauja, kad ta studija, parengta, taip sakant, "stebėtojo iš šalies", būtų būtinai tik giriama. Priešingai, ji galėtų būti ir kritikuojama, galėtų būti nurodoma, kokios išvados laikytinos klaidingos. Tai vistiek skatintų skirti daugiau dėmesio tokiems klausimams. Dabar, tiek ilgai skundęsi kitų "tylos samokslu" dėl mūsų reikalų, patys atsakome panašiu "tylos samokslu", kai kiti apie mus prabyla.

Beje, minėtoji studija susilaukė dėmesio kur kitur. Ji yra ištiesai išversta ir išspausdinta Vokietijoje, "Ost-Probleme" žurnale, 1955 m. kovo mėnesio numerioje, ir, be abejo, yra visose Vokietijos mokslo įstaigose. "Eltos Informacijos", rūpestingai suregistruojančios iš spaudos visus posakius palankius Vliko palikimui Reutlingene, šio leidinio tuo tarpu, berods, dar nepastebėjo....

V. Rastenis

Korp! Neo-Lithuania ir Filiae Lithuania suvažiavimas

Š. m. liepos mėn. 2, 3 ir 4 dienomis Toronte, Kanadoje įvyks Korp! Neo-Lithuania ir Filiae Lithuania suvažiavimas.

Apie savo dalyvavimą suvažiavime praneškite šiuo adresu: C. Modestavičius, 1355 E. 82 St., Cleveland 3, Ohio.

Valdyba

AŠTUNTAS EVANGELIŲ REFORMATŲ SINODAS TREMTYJE

Š. m. gegužės 28 ir 29 dienomis šaukiamas Chicagoje, 1942 N. Spaulding Ave., aštuntas sinodas Tremtyje.

Kviečiami dvasiškai, kuratoriai, parapijų atstovai.

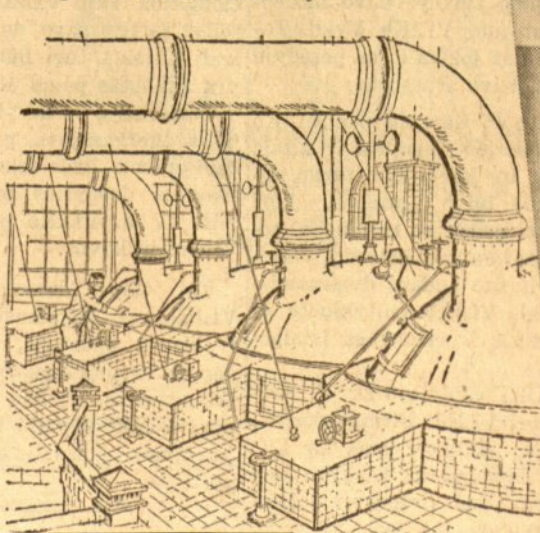
Kviečiami atsilankyti visi, kuriems mūsų bažnyčios reikalai brangūs ir kurie atskirų kvietimų negavo.

geram skoniui

YRA LABAI GERA PRIEŽASTIS

Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laipsnių ugnimi!

Žmonės klausia "Kodėl Stroh's turi tokį puikų skirtingą skonį?" Atsakymas yra lengvas, Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas virš atviros ugnies... vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laips. ugnimi. Pamėginkit Stroh's šiandien ir atraskit puikų ugnim gaminto alaus skirtumą.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!
Dabar už vietinės kainas

Tai vyko lygiai prieš metus...

Lygiai prieš metus, per spaudą, radiją ir kitais būdais, buvo išgarsinta didžiuliai VLIKo laimėjimai Bonnoje bei Washingtone.

Apie tuos laimėjimus Bonnoje tada buvo taip išgarsinta:

"...gegužės mėn. 3 d. buvo formaliai sutvarkytas VLIKo delegato pristatymas Lietuvos Respublikai atstovauti... Federalinės Vokietijos Vyriausybės buvo pareikšta, kad konsulariniams mūsų atstovybės skyriui nėra kliūčių pradėti veikti..." (1954. V. 7 d. Dr. P. Karvelio laiškas Lietuvos Pasiuntiniams).

"...Visą laiką pasitarimams vykstant draugiškumo ir palankumo dvasia, šiomis dienomis formaliai sutvarkytas Auswaertiges Amte VLIKo delegato pristatymas Lietuvos Respublikai atstovauti..." (1954. V. 7 d. ELTA).

"...Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerija palankiai įvertino Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pastangas ir sutiko, kad Lietuvos Atstovybė Bonnoje būtų vėl atkurama..." (1954. V. 7 d. radijo pranešimas).

"...VLIKo ir VT pirmininkai buvo painformuoti telegrama apie tai, kad Federalinės Vokietijos Respublikos Vyriausybė priėmė VLIKo paskirtą delegatą pilnai ir visuotinai atstovauti Lietuvos Respublikai. Ši žinia pasiekė pirmininkus išilpant iš laivo..." (1954. V. 22 d. ELTA).

"...Paskirtasis delegatas pristatė atitinkamoms įstaigoms ir eina jam pavestas pareigas..." (1954. V. 22 d. ELTA). Ir t.t.

Turbūt dar visi prisimena, kokią audrą pakėlė vlikinės koalicijos spauda prieš tuos, kurie turėjo pagrįsto pagrindo daugiau ar mažiau suabejoti šių laimėjimų tikrumu. Dabar jau turbūt niekam nekelia abejonės, kad visos šitos VLIKo vardu oficialiai paskelbtos žinios, deja, buvo perdem neteisingos.

Kuo remiantis VLIKo užsienių reikalų valdytojas Dr. P. Karvelis visa tai paskelbė, sunku pasakyti, nes Bonnoje tada jįsai veikė vienai vienas, nors VLIK ir pakartotinai buvo paakines dalyvauti ir Vyk. Tarybos pirmininką p. K. Žalkauską. Tiesa, prieš vykstant į JAV p. Žalkauskas norėjo Bonnon važiuoti, bet Dr. P. Karvelis, VT posėdyje, jam tiesiog užvožė: "man auklių nereikia..." — ir p. Žalkauskas kapituliavo, o Dr. P. Karvelis jį ten nusižė tik grįžus pastarajam iš JAV, kai reikėjo pridengti jo darbus.

Kiek dienos šviesa galėjo pasiekti tuos Dr. P. Karvelio "laimėjimus", tai jie apsiribojo tuo, kad Bonnos atsakingose įstaigose nedviprasmiškai būtų atsakyta, kad Dr. P. Karvelis ten neoficialiai gali atstovauti VLIKą, kaip ir jo pirmtakūnai prof. J. Brazaitis bei prof. Z. Ivinskis, nes jau ten yra kas atstovauja Lietuvą. O kai vėliau galutinai paaiškėjo, kad visi tie Dr. P. Karvelio "laimėjimai" Bonnoje yra tik pasakos, tada jįsai paleido melų bangą prieš Min. S. Lozoraitį, esą tasai su savo "protestais" sugadinęs visą jo taip gražiai suplanuotą "ambasadorys-tę"...

Bet ar gali rimtas žmogus prieleisti, kad Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerija taip lengvabūdiškai priiminėtų atstovus, kad sekancią dieną, po kokio tai "protesto" juos vėl išguitų?

Apie tuo pat metu VLIKo vardu padarytus žygius Washingtone yra daugiau žinių, nes juose dalyvavo išstia VLIKo pirmininko prel. M. Krupavičiaus pasirinktoji delegacija. Deja į VLIKo direktivas, kad Valstybės Departamente būtų daromi tik tokie žygiai, kuriems pritar tenykštis Lietuvos Atstovas ir sutars abu pirmininkai (Krupavičius ir Žalkauskas) — prel. M. Krupavičius nepaisė. Jis pa-

T. LINAS

sitelkęs ALTo žmones, grubiai ignoruodamas tenykštį Lietuvos Atstovą bei visus kitus, visos lietuvių tautos vardu įteikė Valstybės Departamentui memorandumą, be kita ko prašydamas JAV Vyriausybę pripažinti VLIKą tautine Lietuvos vyriausybe. Ir kaip keistai neatrodė, bet tą savo memorandumą prel. M. Krupavičius slepia nuo VLIKo bei tautos dar ir šiandieną, ir niekas iš šių mirtingųjų net nežino, ką jų vardu prelatas tame memorandumu prirašė (tai bent demokratiškai!). Todėl ir nenustabu, kad iš šio didelio prel. M. Krupavičiaus žygio Valstybės Departamente, išėjo tik nesuipratimas. Ten susidarė įspūdis, kad atvyko kažkas lyg "iš vidurio kaimo", nežino paprasčiausių tyarkos dalykų, nežino kur stovi, o pretenduoja į pripažinimą valstybės suverenumo vykdytojo. O kai tasai "suverenumo vykdytojas" vizito metu patsai ėmėsi daryti užrašus (nors ten pat buvusi p. M. Kizytė viską stenografavo) ir atkakliai reikalauti pripažinti jį "vyriausiuoju", tai augštajam departamentui pareigūnų neliko nieko kito, kaip nedviprasmiškai pareikšti, kad jo krašto vyriausybė niekad nepripažino ir nepripažins jokioms privačioms organizacijoms teisės būti "vyriausybe" tuo labiau, kad JAV-se Lietuvą pilnutinai atstovauja Min. P. Žadeikis... Todėl visai pamatuotai tokį prel. M. Krupavičiaus elgesį departamente, vienas iš socialdemokratų vadų, viename susirinkime, New Yorke, tiesiog pavadino "piemenų darbu". Bet prel. M. Krupavičius ir tokiame savo žygiui rado pateisinimą: esą dėl viso to esanti kalta VLIKo opozicija, kuriai tuč tuojau reikėsia "parodyti vietą", kaip kad DRAUGAS tada paskelbė.

Kadangi ir Dr. P. Karvelis Bonnoje ir prel. M. Krupavičius Washingtone savo neatsakingais žygiais pridarė daug netvarkos, tai gelbėdami savo padėtį, pirmame VLIKo posėdyje (1954. VIII. 12 d.) susisamdę reikiama rankų skaičių, priėmė tuos jų žygius užgirančias rezoliucijas, dėl kurių LTS atstovas pareiškė raštu tokias atskiras nuomones:

"Išsklausius URT valdytojo Dr. P. Karvelio pranešimo dėl padarytų bei ateityje darysimų žygių VLIKo atstovavimo prie Bonnos Vyriausybės, tenka konstatuoti:

1. VLIKo pirmininkas išdavė Dr. P. Karveliui skirtingo turinio įgaliojimą atstovauti jam VLIKą Bonnoje, negu VLIKas savo laiku buvo nutaręs ir to įgaliojimo turinys buvo nuslėptas net nuo VLIKo Vyk. Tarybos, nes jokiam jos posėdyje tatau nebuvo svarstyta;

2. Dr. P. Karvelis per VLIKo Informacijos Tarnybą ir kitais keliais to įgaliojimo turinį išgarsino tokia prasme, kuri anaipol neatitiko tikrąybę, todėl dezorientavo lietuvių visuomenę ir tuo sudarė dviprasmišką būklę VLIKo santykiuose su Vokietijos Vyriausybės įstaigomis;

3. URT valdytojo Dr. P. Karvelio bei VLIKo Pirmininko iniciatyva, santykiavimas su Lietuvos Diplomatine Tarnyba kaip visur, o ypač atstovavimo Bonnoje reikalu, ligi šiol yra vedamas agresyvios kovos prieš Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, bet ne reikiamoje bendradarbiavimo dvasioje, todėl ir URT veiklos rezultatai Bonnoje gavosi apgailėtini:

a) sukompromituotas tenai patsai VLIKas,
b) didžiai pakenkta vienin-gam Lietuvos laisvinimo darbui,
c) pažeistas Lietuvos prestižas bei Lietuvos Diplomatinės

Tarnybos padėtis svetimųjų akyse.

Viso to akivaizdoje aš pakartotinai siūlau VLIKui atsakyti nuo agresyvios kovos, vedamos prieš Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, ir, metus kūrį "savos" užsienio politikos bei diplomatijos, imtis tiesioginių savo uždavinių, nurodytų VLIKą sudarančių grupių atstovų pasitarime 1954. V. 1 d."

(pas.) T. ŠIDISKIS
LTS Atstovas VLIKe

"Išsklausius VLIKo ir VT pirmininkų pranešimus apie jų lankymąsi JAV-se bei Kanadoje atsiuktus rezultatus, su apgailestavimu tenka konstatuoti, kad tose kelionėse, vykdančioms pavestus VLIKo uždavinius, toli gražu pilnai nebuvo pabota duotų VLIKo direktyvų, ypač vizituojant Valstybės Departamente:

1. vizitų V. D-te programa nebuvo racionali, suplanuota neatsižvelgiant esamų galimybių ir vykdyta nepasirengus;

2. netinkamas tam žygiui pasirengimas bei netinkamas prie uždavinio priėjimas ne tik nesustiprino VLIKo padėties santykiuose su JAV Vyriausybe, bet galėjo netgi sukelti atitinkamo-se vietose abejojimų VLIKo kvalifikacijomis;

3. ryšium su tuo įvykęs nesamų teigiamų jų žygių rezultatų garsinimas lietuvių visuomenėje kaip laimėjimų — yra VLIKo veiklos ateičiai žalingas visuomenės dezorientavimas, sukėlijas joje nepasitikėjimą ir visais kitais VLIKo vardu skelbiamais teigimais;

4. kontaktai su užjūrio visuomenė, jei iš esmės ir buvo teigiamai vertintinos pastangos, apgailėtiniu būdu tepasizymėjo viena ryškia paseka, būtent, žymiu paastrėjimu nesantarmės visuomenėje dėl VLIKo veiklos ir ypač dėl jo santykių su Lietuvos Diplomatine Tarnyba.

To akivaizdoje, tiek daug Tautos Fondui kainavusi (per 4.500 dol.) VLIKo ir VT pirmininkų kelionė į S. Ameriką, tenka laikyti lauktųjų politinių bei visuomeninių tikslų nepasiekusia."

(pas.) T. ŠIDISKIS
LTS Atstovas VLIKe

Šie LTS atstovo atitinką faktiną padėtį teisybės žodžiais vlikinei koalicijai nebuvo pakeliami, todėl sekancios dienos (1954. VIII. 13) VLIKo posėdyje buvo pradėta "rodyti vietą" opozicijai ir, neva taupumo sumetimais, LTS atstovas išjungtas iš Vyk. Tarybos bei Tautos Fondo Valdības, kad ir nestatutinai panaikinant jo užimtus etatus. O kadangi tasai opozicionierius, kaip VLIKo narys ir toliau laikėsi savo nusistatymo, kad VLIKas turi būti kuo jis yra sukurtas pagal 1944. II. 16 d. deklaraciją — tai vlikinė koalicija suorganizavo, pilna to žodžio prasme, linčo teisumą ir penkiais iš dešimties balsų 1954. XII. 17 d. VLIKo posėdyje jį "diskvalifikavo".

Tai taip "demokratiniam" VLIKe yra elgiama su konstruktyvia opozicija, idant pridengus savus blamažus bei kompromitacijas, ir, kad ir nuolatiniais VLIKo statuto laužymiais. "amžinai" įsitvirtinus savuose postuose.

Išidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

NEW YORK

PETRĄ PUSNIKĄ
PAGERBIANT

Mes gerbiame senuosius ateivius, kurie išeivijoje išlaikė lietuviškus papročius, lietuvių kalbą šeimoje, jungėsi ir lietuviškas organizacijas. Rengiame dabar jiems suaktyvinti minėjimus, bet dažnai pamirštame tuos, kurie dabartiniu laiku iš viešo aktyvaus gyvenimo yra pasitraukę ar tai dėl senatvės, ar kitų aplinkybių verčiami.

Pareitais metais, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmojo skr. Brooklyne buvo gražus iškeltas šūkis: Pagerbti visus lietuvius, kurie bet kokių darbų prisidėjo išeivijoj prie lietuviškos dirvos purenimo, nežiūrint jų politinių ir reginių įsitikinimų. Apie juos surinkti trumpas bibliografinės žinias, atžymint pagerbimo lapais.

Gerbtinų sąrašas buvo 55 asmenys vien tik iš Didž. New York apylinkės. O kad tai padarytų visų miestų ir miestelių lietuvių! Kokia būtų graži istorinė medžiaga praėjusių studijoms, mūsų jaunimui.

Pagerbtinų sąrašas buvo ir Petras P u s n i k a s, kuris šiais metais sulaukė garbingus 65 metus. Šis lietuviškos žemės artojas, gimęs 1890 metais.kovo mėn. 10 d., Lopų km., Baisogalos valsč., Kėdainių apskr., smulkaus ūkininko šeimoje. Paaugęjęs lankė Baisogalos rusišką pradž. mokyklą. Čia pramokęs

truputį rusų kalbos ir rašto, o Augmenų km. slaptoje lietuviškoje mokykloj ir prie ratelio truputį lietuviškai.

Būdamas vyriausias šeimoje, vos sulaukęs 13-14 metų, tėvelio pristatomas prie laukų darbų. Petrukui sunku, ne pagal amžių darbas, bet drauge ir džiaugsmas — mat jau vyras.

Pradėjęs bręsti kyla mintis, kad keturiems vaikams šiame ūkyje nebus pakenčiamas gyvenimas, reikia kas nors daryti. Sužinojęs iš kitų, kad Rusijoje galima gauti darbo, jau Petru būdamas bando savo laimę. Gauna iš tėvelio kiek pinigų kelionei, duonos, lašinių, vieną kitą sūrį ir išvyksta. Gauna darbą anglių kasykloje. Čia ir nepyragai. Sunkus darbas, dar sunkesnė rusiška aplinkuma Petrą visai prislėgia.

Iškentėjęs apie 3 metus, užsidirbęs kelius rublius, grįžta į tėviškę. Su broliu Kazimieru (dabar vyr. inž. E. W. Bliss Co., Hastings, Mich.), pradeda akmenų skaldymo amatą, padėdami tėveliui ūkio darbus apdirbti namuose.

Darbo yra, uždirbama pakenčiamai, bet nelaimė. Petru atėjo laikas stoti į caro kariuomenę. — Kam ne kam, bet carui netar-nausiu — pasakė Petras.

Atsisveikinęs su brangiais namiškiais, su mieliaisiais tėviškės laukais, slaptomis išvyksta į Ameriką, 1911 m. rugsėjo mėn. 23 d., apsigyvena Brooklyne, N. Y.

Čia atvykus, vėl naujas rūpes-

tis, kasdieninė duona. Petras, turėdamas stiprią valią, nenusimena. Dirba bet kokį darbą. Kiek susitaukęs pinigų su draugais nusiperka saliną, vėliau vienas. Šiame biznyje išsilaiko virš 20 metų. Sveikatai sušlubavus ir aplinkybių verčiamas saliną parduoda, pasirenka kiek lengvesnį darbą.

Petrui buvo sunkios kūrimosi sąlygos šiame krašte, kaip ir kitiems lietuviams. Bet jis pasi-liko tas pats Pusnikas, koks buvo prieš 44 metus, kada teko pakilti Kiršino žaliasias lankas. Suspėjo pribūti prie beveik visų lietuviškų organizacijų, kur buvo reikalingas aktyvus darbininkas.

Mes Petrą randame: Angelių Karalienės parapijos choro narys, sekretorius 1911-1913 m., Brooklyn, N. Y., Apreiškimo parapijos Brooklyn organizacinio Komiteto narys 1913-1914 m., parapijos choro narys 1914-1917 m., Amerikos Lietuvių "Vyčių" Brooklyn kuopos narys, Ameri-nų Lietuvių Piliečių Klubo narys, namo fondatorius, Ameri-kos Lietuvių Tautininkų Klubo narys 1928 m., iždin. 1944-1948 m., Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narys, A. L. B. Ridge-wood Apylinkės narys. Rašinėjo humoristinius rašinėjus Vieni-bei, Dirvai, Rimbui.

Turi lietuviškų knygų knygynėlį, kas retai pasitaiko pas senuosius lietuvius, o dažnai ir pas naujuosius. Kelių laikraščių pre-numeratorius, rėmėjas. Rėmė tremtinius, siuntinėjo siunti-

RADIO — TV TAISYMAS
A M U R C O.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.

Šaukti kiekvieną laiką

8008 Clark Ave.

Telef.: OL 1-1790

nius, jiems atvykus, kiek sąlygos leido, globojo. Jo gyvenimo palydovė, lietuviškos knygos mylėtoja — Tėklė B i č i ū t ė, su kuria gyvenimas surišo 1919 m. pradžioje. Išaugino dukterį Olga, sūnų Petrą. Olga sukūrus lietuvišką šeimą su Pranu Grisaičiu.

P e t r a s P u s n i k a s, kaip matyti iš aprašymo, nebuvo pirmųjų eilėse, bet buvo ten, kur buvo reikalinga ranka lietuviškai dirvai parenti.

Ilgiausių metų, tau, Petrai! Linkiu sugrįžti į Nepriklausomą tėvų žemę.

K. Laužinis

1. Ilgesnis dangtelio veikimas!

Šie dangteliai yra iš motorų bandymų vykusių vienodomis sąlygomis. Dangtelis viršų dešinė, iš motoro naudojio ne Boron gazoliną, turi daug nuosėdų pritaikomoje vietoje (parodyta strėlė). Jos neleidžia dangteliam tinkamai užsidaryti. Jėga yra bereikalingai išleikvota, dangtelio veikimas sutrumpintas. Kitas dangtelis, iš motoro naudojio Boron Gasoliną, turi 32% mažiau nuosėdų, labai pakeliant dangtelio galią ir veikimą.

Taip pasaulio pirmasis BORON* gazolinas PAGERINA MOTORO STOVĮ

Sohio Boron Supreme, pasaulio pirmasis parodo, kad Boron Supreme sutaupo jūsų Boron Gasolinas, ne tik pakelia motoro motoro gyvybę ir jo dalių naudojimą.

veikimą. Jis taip pat duoda svarbius motoro Didelis naujas motoro stovio pagerinimus. Tūkstančiai bandymų kuras atrastas

2. 45% Mažiau žiedo nunešiojimo!

Šis radioaktyvus pistono žiedo bandymas yra vienas iš tiksliausių žinomų būdų matuoti gasolino nunešiojimo žiedą. Bandymas po bandymo parodo 45% mažiau pistono žiedo nunešiojimo su Sohio Boron Supreme.

Pažangioji medicina ir mechaniškoji širdis

(Dr. D. Degesio skaitytos paskaitos santrauka
Clevelando visuomenei)

Kodėl aš pasirinkau nagrinėti šią temą mūsų lietuviškos visuomenės tarpe? Atsakant turiu pažymėti, kad didžiausias akstinas šiai minčiai buvo Amerikos spaudos, radijo ir televizijos iškeltos idėjos supažindinti visuomenę su atsiektais laimėjimais medicinos srityje paskutinių dešimties metų bėgyje.

Maniau, kad mums, lietuviškai kalbantiems, būtų taip pat pravartu susipažinti su šiuo klausimu savo kalboje, populiariai išreikštoje formoje. Ir norėdamas paryškinti šių dienų medicinos progresą pasirinkau vieną iš pačių svarbiausių žmogaus organų — širdį, nes ši sritis šiuo metu yra pažangiausia.

Dar nepersenai, prieš maždaug 60 metų, d. žymūs pasaulinio garso chirurgai Austrijos Billroth ir Anglijos Pagett skelbė, kad širdies operacijos išimė iš žmogaus sugebėjimo ribos ir, kad neapsimoka prie jos kišti pirštų. Bet žmogiško smalsumo ir noro padėti ligoniuvi veda, veržlesni chirurgai paskutinių 20 metų bėgyje pradėjo vis daugiau ir daugiau skverbti širdies vidun, nesustabdydami jos plakimo. Žinoma, neapsėta be aukų. Bet tos aukos sukūrė sąlygas palengvinti gyvenimo buitį tūkstančiams, kenčiančių nuo širdies sutrikimų.

Austrijos Imperatorės Elžabetos atentato metu (1898 metais) žudikas paliko įsmeigtą jos krūtinėje peilį. Ir kai gydytojai susirinko konsultacijai, imperatorė sutiko juos pilnoje sąmonėje. Gydytojai apžiūrėję rado, kad peilis judėjo lygiai tokia pat taktu, kaip Elžabetos širdis. Visiems buvo aišku, kad jis lietė širdį. Ir kaip tik peilis buvo ištrauktas į tuč tuojau mirė.

Šiandien mes žinom, kad kol širdies žaizda užkimšta, širdis plaka ir toliau, bet kaip tik kraujas pradeda veržtis pro žaizdą, žmogus miršta nuo nukraujavimo.

Pats širdies raumuo yra atsparus sužeidimams. Sakysim, antro pasaulinio karo metu keletas kareivių, peršauti per širdį, buvo išgelbėti susiuvant širdyje padarytas žaizdas. Man pačiam teko būti liudininku vieno atsitikimo, kai moteris buvo atgabenta į ligoninę su keturiom kulku žaizdom širdyje. Nuo sužeidimo iki atgabenimo užtruko apie 25 minutes, bet ji atvežta kalbėjo, pasakė sužeidimo priežastį ir nurodė kaltininką.

Daug kas pasikeitė nuo Imperatorės Elžabetos laikų. Reikia manyti, ji nebūtų mirusi šių dienų aplinkoje.

Kol medicina atsiekė tai, ką dabar gydytojai žino, daug eksperimentų buvo išbandyta ir daug eksperimentinių gyvulių paaukota tam tikslui. Bet dar daugiau lieka padaryti, nes atsiekta dar nedaug.

Kokios gi yra indikacijos operuoti žmogaus širdį? Šio klausimo aš pilnai neišrišiu, todėl, kad jis yra per daug specifinis ir jums bus neįdomus, bet bandysiu suminėti kai kuriuos veiksmus praktikuojamas šiuo metu širdies chirurgijos srityje, kurie, manau, duos bendrą supratimą šiuo klausimu.

Pirmiausia norėčiau jus supažindinti, žinoma, labai paviršutiniškai, su širdies anatomija.

Daugelis iš jūsų žino, kad širdis susideda iš 4 kamelių: 2 skilvelių ir 2 prieširdžių. Tarp jų skilvelių ir prieširdžių yra vožtuvai, kraujo kryptį reguluoti. Ir jie leidžia kraujui tekėti tik viena kryptimi.

Tie vožtuvai yra labai jautrūs reumato ligai — populiariai reumatizmu vadinamai. Šios ligos atveju vožtuvai sugenda, su-

randėja ir nefunkcionuoja taip kaip normalios širdies vožtuvai. Kraujas nepraeina taip laisvai per susiaurėjusias angas arba grįžta atgal vožtuvams neuždarius. Kraujas negali būti išvarinėjamas žmogaus kūne reikiama greičiu, žmogus pradeda silpt, greit pavargsta, kojos pradeda tint ir nežiūrint jauno amžiaus, pasidaro nedarbingas arba invalidas.

Čia modernioji chirurgija ateina į pagalbą. Chirurgas prapjauna širdies raumenį, įkiša pirštą arba specialų peilį į širdies vidų, suranda surandėjusį vožtuvą ir praplatina susiaurėjusią angą. Baigęs darbą širdies viduje jis užsiuva širdies raumenyje padarytą žaizdą lygiai, kaip gera šeimininkė užsiuva praplyšusią vyro alkūnę, tik su vienu skirtumu, švarkas siuvamas nekruta, gi širdis plaka 80-100 kartų per minutę.

Po tokių operacijų kaikiuriems rezultatai būna labai geri ir žmonės vėl pasidaro darbingi.

Kyla klausimas kaip daug gi yra tokių ligonių, kurie būtų reikalingi panašios chirurginės pagalbos operacijos.

Antro pasaulinio karo metu 140.000 jaunų vyrų netiko kariuomenei dėl reumato sugadintų širdžių. JAV statistika rodo, kad čia yra virš milijono užregistruotų reumatizmu sergančių žmonių. O kiek yra nežregistruotų? Ligonų armija atrodo nemaža.

Stai kodėl daugiau ir daugiau dėmesio kreipiama į naujus gydymo metodus ir jų tobulinimą bei tautos sveikatingumą.

Geriausiai išsprendume šią problemą užkirsdami kelią reumatiniams susirgimams. Žmonės nesirgtų ir nebūtų komplikacijų. Bet kontroliuoti šią širdies ryklę yra sunku, nes dar nėra aiški šios ligos priežastis.

Yra pastebėta, kad reumatinės komplikacijos dažniausiai pasitaiko po gerklės ir dantų susirgimų. Mes nekreipiame dėmesio į šiuos gerklės skauda. Ką čia eisi pas daktarą dėl tos gerklės. Išgersiu karšto pieno stiklą arba arbatos su konjaku ir būsiu sveikas...

Taip, daugumoje atvejų, nieko neatsitiks, bet trims arba penkiems iš šimto bus blogai, gaus komplikaciją — reumato formą.

Esant gydytojo priežiūroje ir gaunant reikiamus vaistus, komplikacijų pavojaus nebū.

Taigi kovai su širdies grovrikais reikia visuomenės švietimo tuo ar kitu sveikatos klausimu, ir jos paramos bei bendradarbiavimo.

Daktaras, klausydamas širdies tonus, gali pasakyti, kokios rūšies sutrikimas. Bet tikslesniam diagnozui reikalingi daug kombinuotesni tyrimai.

Vienas iš tokių tyrimų yra vadinamas širdies kateterizacija, t. y. įvedimas plono, tuščia-

SKAUTAI

SKAUTISKAS TORONTAS
LAUKIA VASAROS

Siemet su dideliu pakilimu Toronto ruošiasi stovyklauti nuo liepos 22 d. Pernai puikiai stovyklauta prie Inglewood, Ont. Toje stovykloje buvo leidžiamas laikraštėlis "Liepsnelė", kuris vėliau buvo padaugintas spaus-tuvėje ir išsiuntinėtas visiems stovyklautojams malonioms stovyklinėms dienoms prisiminti.

Šv. Jurgį Toronto skautaitės minėjo kaimyniniame Hamiltone, kur širvintos skaučių vietininkija šventė š. m. veiklos su-kaktį, o DLK Gedimino sk. vy-čių būrelis — 4 m. Iškilmės skirtas Šv. Mišias atnašavo skau-

vidurio plastinio vamzdelio į širdies vidų pasinaudojant vienu iš rankos arba kojos kraujo indų — būtent paviršutinių venų. Turint tokį vamzdelį širdies viduje gydytojas gali stebėti rentgeno pagalba to vamzdelio poziciją, vienam ar kitam skilvelyje, išmatuoti spaudimą įvairiose vietose ir paimti kraujo tiesiai iš širdies į jos indų specialiams komplikuotiems laboratoriniams tyrimams. Tokiu būdu diagnozės gali būti nustatytas gana tiksliai. Pati procedūra nėra suriš-ta su dideliais pavojais ir pa-cientas nejaučia jokio skausmo.

Grįžkime vėl prie anatomijos.

Iš širdies išeina 2 dideli kraujo indai — aorta ir plaučių arte-rija. Kraujas širdies yra stu-miamas per plaučių kapiliarus, kur jis pasisotinęs deguonim grįžta į širdį ir iš ten būna išme-tamas per aortą ir paskirstomas po visą kūną, kad atiduotų de-guonį pavienėms kūno laste-lėms, kurios be deguonio negali atlikti gyvybinių funkcijų. Ne-žiūrint, kad širdis yra pilna kraujo, jos raumuo yra aprūpin-tas 2 specialiomis arterijom, iš-einančiom iš aortos. Jos yra vadi-namos coronarinėmis arterijom ir jų tikslas aprūpinti širdies rau-menį deguonim, kurio širdžiai reikia gana daug.

Šitos coronarinės arterijos kai kada užsikemša kraujo kreš-liu.

Staigiai užsikimšus vienai iš šių širdies arterijų žmogus miršta kelių minučių ar valan-dų bėgyje, negelbstint net dras-tinėm gydymo priemonėm.

Kaikiuriais atvejais širdies ar-terijų vidus pradeda palaipsniui siaurėti arba kraujo krešulys būna mažas ir neužkemša viso indo ir ligonis pergyvena ataką, gaudamas širdies raumens pa-kenkimą. Laikui bėbant tokie asmenys pasidaro nedarbingi, skundžiasi nuolatinių giliu skau-smu širdies srityje ir negali at-likti jokio fizinio darbo. Jų jė-gos palaipsniui išsenka.

Palengvinti padėti tokiems li-goniams dabartinė chirurgija turi keletą būdų. Vienas iš jų yra Dr. C. Becho, gyv. Cleve-lande. Išpopuliarintas ir gana plačiai vartojamas. Šitos opera-cijos principas yra išlaikyti il-gesnį laiką kraują širdies rau-menyje, duodant galimybę šir-dies muskulo lastelėm atimti kiek galima daugiau deguonio ir maisto iš kraujo suletėjus jo srovei.

(B. d.)

tų bičiulis ir kapelionas kun. J. Tadauskas.

Iškilmingoje sueigoje susiti-ko Toronto, Hamiltono ir Wel-lando skautiškieji vienetai. Po sueigos visiems paliko neįsiddi-lo-mą įspūdį pschn. J. Trečioko pa-ruoštas ir režisuotas vaidinimas "Zemaičių Krikštas" (pagal Abelio romaną). Jaunatviškos energijos perteklius prasiveržė rateliuose, suktiniuose ir polko-se po vaidinimo.

SKAUTŲ VYČIŲ SĄSKRYDIS WATERBURY

Jurginių savaitgalį Waterbu-ry, Conn. buvo LSB pirmojo JAV rajono skautų vyčių ir kandida-tų sąskrydis. Arti 60 dalyvių su-skrido iš Bostono, Elizabetho, Hartfordo, New Yorko, Water-bury ir Worcesterio.

Sąskrydį atidarė Waterburio skautų vietininkas vyr. sktn. R. Pakalnis. Po tautos himno ir pa-keltos trispalvės, paskaityti at-siūsti sveikinimai. Atidarymo iškilmėse neseniai pakeltas į pa-skautininkius New Yorko sk-vietininkas Romas Kezys davė skautininko įžodį.

Sktn. kun. St. Yla kalbėjo apie šv. Jurgį, kurį statė asmenybės ideala skautams vyčiams.

Vėliau sk. vyčių būrelių va-dai pranešė apie savo vienetų veiklą.

Sąskrydžio dalyviams pašne-kesius skaitė: vyr. sktn. Ant. Saulaitis — Vyčiamas, sktn. kun. St. Yla — Charakterio ug-dymas, sktn. A. Matonis — Na-gingumas, dr. A. Šerkšnas — Pro-tinė higiena, pschn. R. Silba-joris — Tarnavimas, pschn. V. Pileika — Veikla būreliuose ir pschn. A. Banevičius kalbėjo kandidatams — Kas reikalauja-ma iš jaunuolio, norinčio tapti sk. vyčiu.

I-jo rajono vadeiva sktn. Ma-tonis išsamiai supažindino su rajono apimtimi ir gražia veikla vienetuose. Rajono vyčių sk. ve-dėjas pschn. V. Pileika apžvelgė specifinę sk. vyčių veiklą ir pra-matė gaires sekančiam puse-mėčiui. Diskusijose pasisakyta ak-tualiais reikalais.

Šeštadienį sk. vyčiai baigė bendrą vakariene, kurią paruošė vietos skautų mamytės ir skau-čių "Vėtrų" skiltis. Vakare bu-vo Tėvynei skirtas laužas, kurį pravedė pschn. R. Kezys.

SESERIJOS VADIJOS VAKARAS

Liet. Skaučių Seserijos Vadi-ja gegužės 14 d. 8 v. v. Flynn Hall salėje — 3263 W. 63rd St., Chi-cagoje, ruošia pavasarinį vakarą — balių. Nuotaikingą programą išpildys Trys Laimingieji — Alf. Brinka, J. Kelečius ir Br. Ma-ciukevičius, ir baleto šokėja — Irena Valeckaitė. Šokiams gros Balio Pakšto kapela.

STOVYKLAVO ŽAIGIRIO SKILTININKAI

Gegužės 1 d. savaitgalį, Bos-tono Žalgirio skautų tunto skil-tininkai pustrėčios dienos maloniui stovyklavo. Stovyklos tiks-las — pagilinti skiltininkų ži-nias. Stovyklavo — 16. Juos sto-vyklon išlydėjo pavasariškas lie-tus. Pora valandų kelionės, įsi-rengimas, įkurtuvių lauželis, jaudinanti pirmoji stovyklinė naktis, kurios metu sk. vyčiai pravedė pirmuosius uždavinius.

Padėkite surasti

Lietuvos Generalinio Konsu-lato New Yorke pajieškomie as-menys:

Bagdonienė-Okaitė Friede, ir vyras Bagdonas Martynas.
Bajorienė-Okaitė Morta ir vy-ras Bajoras Jonas.
Bladikas Pranas, išvykęs iš Kaltinienų v., Tauragės apskr.
Brazinskas Jurgis, iš Trakų apskr., gyvenęs Cambridge, Mas.
Bublat (Bublaitis) George, gyvenęs Brooklynne.

Atėjo giedrios dienos — dar-bai sekė darbus, skambėjo skau-tų juokas ir daina. Protarpiai susikaupta klausant pašnekėsių ir diskutuojant. Šiai stovyklai vadovavo tuntininkas pschn. Alg. Banevičius. Skiltininkų kur-sų lektorai buvo — pschn. A. Treinys, vyr. sklt. Č. Kiliulis, vyr. sktn. V. Blumfeldas ir pschn. T. Šležas. Programoje buvo praktiniai dalykai ir temos: skilčių sistema, specialybės, pro-gramos, topografija, būklų įren-gimas, žygis su kompasu, žaidi-mai ir laužai. Padirbėta prie stovyklinių įrengimų, kuriuose pasireiškė skautų negingumas ir praktinis turimų žinių pritaiky-mas. Diskutuota skilčių veiklos planų temomis ir aptartos išky-los bei jų paskirtys.

Stovyklos gyvenimo tempą nuolat kaitino tarp stovyklauto-jų vestos skilčių ir pavienios da-lyvių varžybos. Kaip darnus vien-tas laimėtojai tapo "Uodai". Pavieniui iš galimų 60 taškų su-rinko: 1) R. Šležas — 56 taškus, 2) L. Leonavičius — 55 t. abu bostoniškiai, 3) Norkevičius — 54 t. ir 4) Židžiūnas 54 t. (abu iš Worcesterio).

Uždarydamas stovyklą jos vir-šininkas dėkojo visiems vado-vams ir stovyklautojams už dar-nų darbą ir pareigingumą. Ru-deniop norima dar vieną panašią stovyklą su gal sunkesniais ir di-desniais uždaviniais praveisti.

Bostono Žalgirio Sk. Tuntas už visokią pagalbą ir trans-portą reikią padėką skautų ka-pelionui kun. J. Klimui, Brute-niui Veitui, p. Kleinui ir jūrų sk. vadovams Romui Veitui ir Raimundui Mieželiui.

— SKS —

Budreckienė Jadvyga, iš Prie-nų.
Butauskas, Pijus, iš Dubėnų k., Bartinkų v., Vilkaviškio ap.
Butkutė-Turkauskienė Ona, iš Ridikiškių-Bačių km., Eržvilko v., Tauragės apskr.
Čegys Jonas, iš Ceikinių, Švenčionių apskr.
Chawes (ar Chafs), Berl (Bo-ris), iš Druskininkų.
Gaillušis Jokūbas, iš Umenų k., Troškūnų v., Panevėžio aps.
Kajėnas, iš Rubelnų, Šven-čionių apskr.
Kalvaitis Augustas, gyvenęs Anglijoje, o 1949 metais išvykęs Amerikon.
Klevinskas Juozas, iš Vilka-viškio apylinkės.
Konrad Heinrich, kilęs iš Lie-tuvos, gyvena Agate St., Phila-delphia, Pa.
Nikodamas Teofilis, iš On-ciškių k., Seirijų v., Alytaus ap.
Okaitė-Skadauskienė Anė.
Paulauskas Jonas ir Petras, iš Ridikiškių k., Eržvilko v., Tau-ragės apskr.
Skadauskienė-Okaitė Anė.
Starkis Jonas.

Turkauskienė-Butkutė Ona, iš Ridikiškių-Bačių k., Eržvilko v., Tauragės apskr.
Uosaitytė-Vasiliauskienė Ieva ir jos duklė Vasiliauskaitė Regi-na, iš Paskarlupių k., Jankų v., Šakių apskr.
Vaičius, iš Obelyno k., Krazių v., Raseinių apskr.
Vasiliauskienė-Uosaitytė Ieva ir jos duklė Regina iš Paskarlupių k., Jankų v., Šakių apskr.
Viršila Antanas ir Konstan-tas, iš Kazokiškių par., Žaslių v., Trakų apskr.
Zagreckaitė Ona.
Zagreckas, keli broliai, kilę nuo Šiaulių.
Žinys, keli broliai, iš Svėtelio k., Musninkų v., Ukmergės ap.
Žukauskas Romualdas ir Sil-vestras, iš Kazokiškių par., Žas-lių v., Trakų apskr.

Jieškomieji ar apie juos turin-tieji bet kurių žinių prašomi at-siliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF
LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galit pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, va-karams biuletus, vestuvių pakvieti-mus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Igno Končiaus albumas

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

Kaina \$5.00

Gaunama pas knygu platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass. (18)

Po visą Ohio valstybę jie dainuoja pasisekimas P.O.C. Pilsener!

Tas "Tikras 51 skonis"
yra šioj apylinkėj
populiariausias!

P. O. C. yra visų pamėgtas dėl to tikro 51 skonio. Per keturis metus jo pareikalavimas didėjo ir didėjo. Žmonės pastebi, kad gerdami P. O. C. jie gauna alų su Pilsener skoniui, turinčiu daugiau skurto, daugiau gyvumo, ir duodančio jiems daugiau malonumo. Kai sekantį kartą užsakysit alaus, prašykit P. O. C. Tai yra "Pilsener gamintas ir dviem būdais sendintas". Pamėginkit — paragaukit ir jūs žinosit ką mes galvojame kada sakom, kad jūs P. O. C. alum džiaugsitės. Prašykit jo šiuo pavadinimu!

THE PILSENER BREWING COMPANY

Cleveland, Ohio

Vytautas Pašakarnis

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

2000 E. F. KEITH BUILDING. TEL. CH 1-0724

ARBA VAKARAIŠ

EN 1-7770

PHOENIX MUTUAL LIFE INSURANCE CO.
of HARTFORD, CONNECTICUT

KAIP UŽSITIKRINTI PENSIJĄ VISAM GYVENIMUI!

Nesvarbu kiek uždirbate dabar — daug ar mažai! Phoenix Mutual Pen-sijų Planas tiks Jūsų reikalui ir pri-sitaikys prie Tamstos uždabio.

Jeigu įsijungsite į Pensijų Planą — turėsite garantuotas mėnesines pajamas nuo 10 ligi 200 dolerių arba daugiau.

Pensija pradės mokėti kai sulaukiate 55, 60, 65 arba 70 metų.

Parašykite arba patelefonuokite man ir Phoenix Mutual prisius Tamstai iliustruotą knygą apie Pen-sijų Planą ir kokiomis sąlygomis galima jį pradėti.

Jokio mokesčio ar įsipareigojimo nėra.

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

2000 E. F. KEITH BLDG., CLEVELAND, OHIO
Prašau prisijusti nemokamai iliustruotą knygą apie Phoenix Mutual Pensijų Planą.

Pavardė

Adresas

Telefonas

25 metai su Alf. Mikulskiu

(Jo 25 m. muzikinės veiklos sukakties proga)

EDV. KARNĖNAS

Trisdešimties metų choristo karjeroje pažinau daug dirigentų, bet tik keli jų paliko atmintyje: Antanas Vaičiūnas, Stepas Sodeika, Jeronimas Kačinskas ir Alfonsas Mikulskis, kurių vedamuose choruose teko ilgai dainuoti ir giedoti.

Alf. Mikulskį pažinau prieš 25-rius metus Klaipėdoje, kada jis su kitais Klaipėdos Muzikos Mokyklos studentais ateidavo talkon Klaipėdos Krašto Giedotojų Draugijos centriniam chorui prieš žymesnius koncertus. Tada neatrodė, kad tokiam "kaimo bernelyje" glūdi didelis talentas. Tik visi gerai žinojo, kad kompozitorius Stasys Šimkus, organizuodamas Klaipėdos Muzikos Mokyklą, ne iš gatyvės pasirinko mokinius stipendinius. Jie turėjo parodyti gabumų muzikai. Tuo pačiu metu stud. Alf. Mikulskį teko matyti St. Šimkaus vedamame simfoniniame orkestre, kuris buvo augšto lygio ir davė keletą didelių koncertų Lietuvoje.

Baigęs Klaipėdos Muzikos Mokyklą, Alf. Mikulskis persikėlė į Kauną, kur, grodamas Lietuvos valstybės radiofono ir operos orkestre, suorganizavo ir vadovavo radiofono oktetui. Tai buvo 1930-1932 m.

1932 m. pradžioje Klaipėdoje sutikau Alf. Mikulskį jau kaip naują Giedotojų Dr.-jos centrinio choro dirigentą (su vyriausio dirigento visam kraštui titulu). Įdomi pastebėti, kad iki to laiko Giedotojų draugijos centrinio choro dirigentu buvo muzikas Stepas Sodeika, kito pagarsėjusio sambūrio Dainavos Meno Ansamblio kūrėjas bei vadovas, atšventęs savo dešimt metų ir su savo ansamblio dalyvaujančiais čiurlioniečių sukaktuvėse.

Giedotojų Dr.-jos centrinio choro dirigentas Alfonsas Mikulskis greit sustiprino chorą naujais dainininkais ir žymiai pakėlė choro muzikinį lygį, greta jo suorganizavęs žinoma Klaipėdos šaulių rinktinės Vyrų Chora.

Šaulių Vyrų Choro

"turėjo" priklausyti visi šauliai dainininkai. Tada pirmą kartą buvau A. Mikulskio vedamo choro narys ir patyriau jo tvirtą dirigento ranką.

Su Mikulskiu Vilniuje

susitikome pergyvenę pasitraukimą iš Klaipėdos, bet vėl naujomis jėgomis atgaivindami Klaipėdoje sekmingai tęstą kultūrinį darbą. Įsteigėm Vilniaus šaulių rinktinės vyrų chorą, pasukui įtraukėm šaulės moteris su p. Ona Mikulskiene. Taip, 1940 m. rugsėjo 18 d., sovietų okupacijos aplinkybių verčiami, šaulių rinktinės chorą pakrikštijom didžiojo lietuvių dailininko ir muziko Mykalojaus Konstantino Čiurlionio vardu.

Sunku šiandien viską apskaičiuoti, kaip mes tada laviravom, kad tik išlaikytume ansamblį ir nepatektume į kompartijos nemalonę. Žinojome padėties rimtumą ir atsakomybę už visą ansamblį.

Taip pat reikėjo būti "diplomatais" ir vokiečių okupacijos metu. Ansamblio veikla ir čiurlioniečių koncertai netiko nacių vedamai politikai Lietuvoje.

Po atsisveikinimo Vilniaus katedros aikštėje 1944 m. liepos 3 d., tremtyje su Mikulskiu pasiimate Dresdenę, kada jis rankioje čiurlioniečius į vieną krūvą, kad vėl sužibėtų ansamblis. Dėl šeimininių aplinkybių tada negalėjau vėl sekti jį. Tik kartą aplankiau Mikulskius Čiurlionio ansamblio gūžtoj Koenigshoehe prie Dettingeno ir grožėjaisi ansamblio pasirodymais Luebeike ir kitur.

Likimas lėmė, kad mūsų keliai nuo Klaipėdos laikų susitik-

davo, ėjo greta, kryžiuosi ir vėl susitiko, toli nuo Lietuvos — pačioj Amerikoj, Clevelande, kur buvau laimingas vėl dainuoti ir giedoti Čiurlionio ansamblyje, kaip ir Vilniuje.

Ir būnant vėl ansamblio pirmininku, teko patikrinti seną draugiškumą ir bendradarbiavimą kultūrinėj veikloj. Išėjau į chorisus "pensioninkus" išsinešdamas geriausius atsiminimus iš savo trisdešimties metų (su pertraukom) dainavimo ir giedojimo choruose, geriausius atsiminimus apie chorisus ir apie dirigentus, ypač apie dirigentą Alfonsą Mikulskį.

Mano, kaip seno choristo, pagarba A. Mikulskui, vienam iš geriausių lietuvių chorų dirigentų, mokančiam geriausiai suprasti chorisus, kuris patraukia ir uždega juos dideliu ir šventam lietuvių kultūros darbui!

MOTINOS DIENA CLEVELANDE

Jau penktadienį vakare buvo padarytas gražus įvadas per radijo valandėlę. Sktn. Dr. M. Žilinskienė savo kalboje išryškino lietuvių motinos pareigą ugdyti kovotojus. Pschn. St. Juodvalkytė ir skautė Stasaitė talkininkavo deklamacijoms.

Sekmadienį lietuviai gausiai susirinko Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Skautininkės prašė atlaikyti pamaldas — už Sibire žuvusias ir kenčiančias lietuves motinas. Muz. Ambrazo choras lydėjo iškilmingas pamaldas. Solistės A. Stempužienės giesmė į Mariją giliai nuteikė besimeldžiančius.

Po pamaldų Lietuvių salėje susirinko gražus visuomenės būrys. Motinos prie įėjimo buvo papuoštos gėlėmis.

Negaliu nutylėti apie programą, — ant žalios spalvos kieta popierio a. a. Dail. Katiliutės grafika MOTINA. Ta motina, tokia didelė savo rūpesčių ir meile, apsupta rateliu mažų vaikų, — kurie stengiasi ją pralinksminti. — Kitoje to puslapio pusėje K. Inčiūros eilėraštis — Motinos dalia.

Salė buvo papuošta užrašais. Jie kalbėjo apie Motiną. — Juos meniškai atliko skautas vytis A. Muliolis.

Scenos gilumoje sktn. dail. K. Žilinsko pieštas Vargo mokyklos vaizdas beveik per visą sieną.

Sktn. Ald. Augustinavičienė atidarė minėjimą.

Jaudinančiai suskambėjo salėje Marija Marija... Uniformuotos skautės įnešė geles ir Tautinę vėliavą. Giesmė aidint ir skautėms dedant geles prie Vargo Mokyklos paveikslu nulinke Tautinė vėliava — nulinke gerbiant ta Motiną, kuri dirbo, kentėjo ir mirė dėl lietuvių.

Tas momentas jautriai rengėjų apgalvotas simbolizavo minėjimo prasmę.

Atidarymas buvo užbaigtas Putino Mykolaio eilėraščiu — Kėlėsi laisvė, kuri padeklamavo skautė V. Žilionytė.

Toliau sekė istorikės Dr. Vandos Sruogienės paskaita. Ji išryškino lietuvių motinos ir iš viso lietuvių moters brožuus istorijos šviesoje pradedant nuo Nomedos ir baigiant partizano Motina. Jos visos mūsų istorijos raidoje pasižymėjo veiklumu, dalyvavimu viešuosiu gyvenimu reikaluose. Lietuvių moteris niekad nebuvo pasyvi stebėtoja, todėl ir dabar, kada mūsų Tėvynėje vyksta nelygi kova dėl nepriklausomybės — iš jų laukiama kietumo ir atsparumo, kovingumo ir valingumo. Prelegentė davė visą eilę pavyzdžių... lyg ir padarė skersinį pjūvį per mūsų istoriją.

Po paskaitos sekė K. Inčiūros eilėraštis — Motinos Dalia. Ji padeklamavo skautė Stasaitė.

Jis persunktas motinos svajonėmis — "O, kad jie čia grįžtų, o, kad susirinktų — sode obelės taip liūdnei nelinktų".

Jautriai ir nuoširdžiai meninę dalį atliko mūsų solistė Juzė Kristolaitytė-Daugėlienė. Jos parinkta programa atitiko mirėjimo nuotaiką ir jos atlikimas pagavo klausytojus.

Minėjimas užbaigtas B. Brazdionio eilėraščiu — Motina, kurį talentingai padeklamavo vyr. skautė Ald. Malcanaitė.

Tai buvo tikrai didelis malonumas dalyvauti tokiam minėjime. Jautėsi, kad skautininkės įdėjo daug darbo kruopščiai surodošamos šią Motinos šventę. Visuomenė savo atėjimu pagerbė jų pastangas.

Buvo gražu, malonu, tik gaila, kad tokio pobūdžio minėjimai atneša finansiniai didelį nuostolį rengėjams ir atgraso ateityje nuo panašaus darbo.

D. K.

Ramovės

Clevelando skyrius gegužės 30 d. Memorial Day, lankys savo mirusių narių kapus Kalvarijos kapinėse ir po to aplankys Lietuvos prezidento Antano Smetonos kapą.

Kario gegužinė

L. S. Ramovė Clevelando skyrius ruošia KARIO žurnalui paremti tradicinę gegužinę, kuri įvyks gegužės 29 d. O. ir Ed. Karnėnų ūkyje.

Juozas Mikonis-Mikolauskas

išlaikęs Ohio real estate egzaminus dirba kartu su real estate brokeriu Ray Nausneriu, kurio pirkimo ir pardavimo įstaiga yra 11809 St. Clair gatvėje.

Norinčius pirkti ar parduoti namus prašo skambinti telefonu:

GA 1-1755 — bute
arba UL 1-3919 įstaigoj.

Persikėlė J. Kamaičio batų krautuvė

į Lietuvių banko namus, buv. Čiurlionio patalpas. Ši vieta lietuviams daug parankesnė ir savininkas tikisi, kad ji bus gausiai lankoma.

KAS BUS KARALIUS? PASAULIO PABAIGA

Ar jūs žinote, kad Dievo karalystė nebetoli, kurios mes prašome: atei tavо karalyste ir būk valia tavo. Bet jis turi viešpatauti, kol visus savo nepretelius po savo kojomis paklupdys. Ir paskiausias nepretelius bus mirties nieku paverstas. Bibl. Car 15:25 26. Žmogum negalima pasitikėti, bet tik Dievu, kuris numirusius prikels. Bibl. 2 Car: 1:9 w.

Daug tokių yra, kurie Dievo žodžius iškrepia. O jis buvo numiręs ir vėl prisikėlė. Jėzus pasiaukoją už mūsų nuodmes. Šviesybė su tamsybe nesutaria. Dievas sako: išeikite, iš jų atsiskirkite ir negarbinkite atbū. Aš jus priimsiu. 2 Car 6:17, 18 w. Juk mes visi turime vieną tėvą, vienas Dievas mus sutvėrė. Malonė teesie ir ramybė iš Dievo ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Netikėkit tais, kurie nori Kristaus evangeliją iškreipti. Dievo galybė yra jo didžioji išmintis. Ir žmonės dėl savo puikystės nenori suprasti Dievo galybės ir išminties.

Dėl Kristaus aš graudenu jus. Būkite Kristaus sekėjai. Neteisingieji Dievo karalystės niekad neišvys.

William Shimkus
1110 East 76 St.
Cleveland 3, Ohio

(Skelb.)

ČIURLIONIO

ANSAMBLIO PENKIOLIKOS METŲ

1940-1955

MUZIKO

Alfonso Mikulskio

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ

1930-1955

MUZIKINĖS VEIKLOS

SUKAKTYS

1955 m. gegužės 15 d.

10 val. IŠKILMINGOS PAMALDOS Šv. Mergelės Marijos Nepalaujamoms Pagalbos Bažnyčioje, 18022 Neff Road.

Gieda DAINAVOS Ansamblis

Pamokslas Ansamblio Garbės Nario

KUN. FELIKSO GURECKO

3 val. AKADEMIJA-KONCERTAS Severance Hall, 11001 Euclid Avenue

Iškilmingas Aktas

Prof. Juozo Brazaičio žodis

DAINAVOS Ansamblio choras

ČIURLIONIO Ansamblio chorai, kanklių orkestras ir tautiniai šokiai

ČIURLIONIO ir DAINAVOS jungtinis choras

Diriguoja

ALFONSAS MIKULSKIS ir

STEPAS SODEIKA

6:30 BANKETAS New Windameer Hall, 13929 Euclid Avenue

Muz. A. Mikulskis

Muz. Stepas Sodeika

Dainavos Ansamblis

Čiurlionio Ansamblis

Clevelande ir Apylinkėse

Čiurlionio ansamblio jubilėjaus išlismės šį sekmadienį įvyksta šia tvarka:

10 val. pamaldos naujosios parapijos bažnyčioje. Pamaldų metu giedot Dainavos ansamblis. Pamokslą pasakys Čiurlionio ansamblio garbės narys kun. F. Gureckas.

3 val. Severance Hall akademija-koncertas. Išlismės atidarys komiteto pirmininkas Pijus J. Ziūrys ir pagrindinę paskaitą apie suaktyvininkus skaitys prof. J. Brazaitis. Koncertą atliks Čiurlionio ir Dainavos ansambliai.

6:30 val. Windameer salėje įvyksta banketas, kuriam vadovaus Jonas Daugėla. Į išlismės atvyksta svečiai iš Kanados, Chicago, Detroito, Rochesterio, Pittsburgho ir kitų vietovių.

Biletai į Čiurlionio jubilėjinį koncertą

ir pakvietimai į banketą šį šeštadienį visą dieną bus parduodami Dirvoje. Sekmadienį iki 12 val. biletus bus galima gauti Spaudos kioske ir Dirvoje, o nuo 1 val. 30 min. Severance Hall kasoje.

Severance Hall akademija prasidės lygiai 3 val., koncertas punktualiai ketvirtą valandą.

Dainavos ansamblis atvyksta šeštadienį

Dainavos ansamblis į Clevelandą atvyksta šeštadienį, 5 val. vak. Čiurlionio ansamblis maloniai prašo galinčius priimti dainavos sekretorei E. Skrabulytei tel. HE 2-2038.

Pianistas Antanas Smetona skambina su Women's Symphony

Gegužės 15 d. St. Joseph High School auditorijoje įvyksta pavasarinis "Women's Symphony" koncertas, kuriame vienu solistų bus pianistas Antanas Smetona. Jis paskambins Beethoveno C-Major koncertą fortepijoniui. Kitu solistu bus smuikininė smuikui. Ma-Si-Hon yra vienas geresnių didžiojo Clevelando simfonijos orkestro smuikinininkų. "Women's Symphony" dirigentas yra Hyman Schandler.

Koncerto pradžia 8:30 valandą vakaro. Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečia atsilankyti į šį įdomų koncertą.

Balys Auginas,

radijo programos vedėjas, dėl ligos laikinai negalės redaguoti radijo programų. Jam talkinant numatoma sudaryti programoms redaguoti kolektyvą.

Balys Auginas tvarkė lietuviškąją programą beveik šešerius metus.

Sunkiai sirgo J. Polteris

Ilgametis Dirvos bičiulis J. Polteris buvo sunkiai susirgęs ir ilgesnį laiką turėjo gydytis ligoninėje. Iš ligoninės, po sunkios operacijos, jau grįžo į namus.

J. Polteris džiaugiasi, kad ligos metu daug jo artimųjų lankė ligoninėje, nuolat teiravosi apie ligą ir nuosirdžiai užjautė. Visiems, ypač Lietuvių Moterų Rateliui, reiškia nuosirdžią padėką.

S. Šimoliūnas

iš Detroito, Studentų žodžio redaktorius, lankėsi Clevelande ir su Dirvos redaktorium aptarė studentų skyriaus redagavimo reikalus.

J. Praškevičius

Ilgametis Dirvos bičiulis, vienas iš pirmųjų Dirvos skaitytojų, buvo paguldintas į ligoninę operacijai. Po operacijos sveiksta namuose ir jau dalyvaus Čiurlionio ansamblio suaktyvininkų išlismės.

Iš Bostono

atvykę lankėsi Clevelande Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius ir redaktoriai J. Girnius ir J. Puzinas.

Juozas Stempužis

persikėlė į savą namą — 1203 E. 74 St. Telef. EX 1-2296.

K. Štaupas

Dirvos artimas bičiulis, St. Peterburg, Fla., nusipirko gražų namą. Dabar Clevelande gyvena tik pusiau, daugiau laiko praleidamas naujoje vietoje.

Puiki skautų iškyla

Gamta — skautiškojo gyvenimo mokykla. Joje stovyklauja ir iškylauja mūsų skautai. Nepaprastai smagią iškylą turėjo Clevelando Skautų Tuntas sekmadienį, geg. 8 d. Kiek vėsokas, bet skaidriai giedras oras Brecksville rezervatane sutraukė 50 klegančių skautų. Vadovai jiems pravedė miško ir sporto žaidimus. Atsivežtiniai sumuštiniai gryname ore buvo kirsite sukiršti. Iškyla baigta trumpu lauželiu. Malonu pasidžiaugti, kad šioje išklyje dalyvavo ir porą tuzinų skautų tėvų — bičiulių.

Geg. 1 d. Clevelando Skautų Tuntas dalyvavo lietuvių motinai skirtose pamaldose Šv. Jurgio bažnyčioje. Skautai meldėsi už savo mamytės.

Sekmadienį, geg. 1 d., Clevelando Skautų Tuntas per v. s. V. Šenbergą perdavė sveikinimus savo dvasios vadovui kun. dr. K. Širvaičiui, kuris Akrone šventė kunigystės 20 m. sukaktį.

Šeštadienį, geg. 7 d., Clevelando Sk. Tunto vytautėnai turėjo nuotaikingą ir gyvą dr. vės suigą, kurios metu smagiai pasportavo ir pasiplaukiojo baseine.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis.

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Adv. Julius Smetona

gręta savo įprastų priėmimo valandų, kurios yra nuo 10 v. iki 1 val., dabar interesantus priiminės kasdien ir vakarais nuo 6:30 iki 8:30 val. (išskiriant trečiadienius ir šeštadienius).

Jonačiū šeimai ir M. Barniškaitė,

persikėlė į savo namą. Jų adresas — 11406 Gray Ave., Cleveland 8, Ohio. Telef. GLENwille 1-6508.

Padėka

Dr. K. Pautieniui Clevelande (ofisas 7039 Superior Ave.) už padarymą mano žmonai Č. Valdukaitienei dviejų rimtų operacijų (poliklinikos ligoninėje) ir už tikrai kantrią ir rūpestingą globą sveikstant namuose, tariam širdingą acū.

V. Valdukaitis su šeima

Padėka

Nuosirdžiai dėkoju p.p. VI. Bacevičiui, K. Budriui, A. Juozaičiui, V. Mazoliauskui, J. Moku, V. Pašakarniui, M. Ratkui, J. Šarkauskui, J. Šenbergui, A. Šenbergui, V. Švarcui ir J. Virbaliui, padėjusiems lietuviškos talkos būdu persikraustyti į naują butą — 1268 Norwood Ave.

Jadvyga Gulbinienė

Kambarys

Vienam dirbančiam asmeniui išnuomojamas kambarys labai mažoje šeimoje. Yra garažas. Galima naudotis visais patogumais. Kreiptis: 701 E. 92 St. Telef.: MU 1-2930

Išnuomojamas butas

5 kambarių. Gaso šildymas, aut. vandens šildymas. Teirautis 10 iki 2 val. 6704 Whitney Ave.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave., Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683
1505 Addison Rd. (52)

LABAI GERA PROGA JAUNIEMS LIETUVIAMS

Mes parduodame Venetian Blinds and Window Shades įmonę.

Daugel metų sėkmingai mes vedėm šią įmonę, bet dabar mums atėjo laikas pailsėti...

Įmonę parduodam visiškai pigiai ir pirkėjas išmokysim gerai dirbti.

Kreiptis į savininką. 19206 Kildeer Ave. Telef. IV 1-3335 arba informaciją į Dirvą. (19)

Parduodamas namas

3 miegamųjų, kolonial stiliaus. Puikiai pertvarkytas. Nauji dvigubi garažai. Namas Naujosios lietuvių parapijos rajone — 18211 Rosecliff Rd.

Nemokamas jūsų norimų dažyti namų

apskaičiavimas.

Kreipkitės: SW 1-5083 arba FA 1-2718.

Ralph Zambliuskas Co. 1844 East 89 St. (20)

Reikalingas kambarys

vienam asmeniui, su virtuve arba teise naudotis virtuve. Pranešti paštu:

R. Balys
7718 Aberdien Ave.
Cleveland 3, Ohio

Išnuomojamas kambarys

dideliame bute, vienai moteriai. Galima naudotis virtuve ir kt. patogumais. Ansel Rd. (prie parko) telef. RA 1-3813. Skambinti po 6 val. vak.

Padėka

Vyskupo Valančiaus Lituanistinė Mokykla ir jos Tėvų Komitetas nuosirdžiai dėkoja Clevelando Bendruomenės Apylinkėi už didelę ir labai svarbią auką \$175.00 iš Clevelando "Atleties Klubui" už \$150.00.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gėrimai

nantieji gėrimai,

vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, oobūviam. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniai iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba kanda tampa sunaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja ar iraudos kompanijos pirm. ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld. Telef.: MAIN 1-1773. Rezidencija: PENINSULA 252

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantus "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos vėlykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Visų rūšių apdraudos reikalais kreipkitės į mane AUTOMASINŲ — UGNIES — NELAIMIŲ — GYVYBES

SMIGEL INSURANCE AGENCY

Felix F. Smigel

EX 1-9239

KREIPKITĖS Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS SW 1-0327 VU 3-5063

Jieško šeimnininkės

Gydytojo šeima prie Cantono, 50 mylių nuo Clevelando, jieško vyresnio amžiaus lietuvių šeimnininkės. Kambarys, maistas, ir atlyginimas pagal susitarimą. Rašyti: Dr. A. Čecys, 315 S. Chapel St., Louisville, Ohio.

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambikit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

BATŲ KRAUTUVĖ

BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1308 E. 68 St.

Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit. (52)

JŪS NORIT BŪTI GRAŽIOS

Lietuvaitės ALVINOS PAULIENĖS

SUPERIOR BEAUTY SHOP

7013 Superior, tel. UT 1-1932 Puikūs veido masažai, antakių dažymas, plaukų dažymas, pusmetiniai.

Darbas garantuotas.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

7015 Wade Park Ave.

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobiliui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŪSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

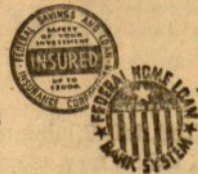
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI VISUOMET ISTATO MONCRIEF šildymą ir oro vėsintimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvesti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

WOLF'S FABRIC CENTER

7012 Superior Ave.

EN 1-3764

Neužmirškite, kad nuo gegužės mėn. 2 d. mes išparduodam užuolaidų ir kitokias jums reikalingas medžiagas. Atneškite šį skelbimą — ir gausit 25% nuolaidą. Jūsų namams įvairios užuolaidų medžiagos. Kaina nuo 47 c. jardui.

MES DUODAME EAGLE STAMPS.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgicio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinaamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

The Cleveland Trust Company

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Čiurlioniečių kelias į Clevelandą

Toli, toli Vilnius nuo Clevelando, tačiau mes senieji Amerikos lietuviai, ir per mus naujieji čia apsigyvenę, padarėm su Vilniūm ryšį tuo, kad Clevelandan parsikvietėm Čiurlionio ansamblį su jo kūrėju Alfonsu Mikulskiu.

Pasakiuskas mums buvo iš tolo Čiurlionio ansamblis kai pradėjo ateiti iš vakarų Europos apie jį žinios, papuoštos nuotraukomis didelio būrio panelių ir vaikinių, žavinguose tautiniuose rūmuose. Garsus ir didingas iš didelio tolio pasidarė mums ansamblis, skaitant kaip jo lietuviškos dainos, skuducų ir kanklių muzika žavi europiečius ir amerikiečius pokarinėje vakarų Europoje. Dirvai daug ansamblio gataų klišių prisiuntę dabartinis jos redaktorius B. Gaidžiūnas, padėdamas supažindinti mus su čiurlioniečiais.

Žavėjomės tomis žiniomis ir nuotraukomis paprasti žmonės, bet žavėjosi ypatingai mūsų muzikai, chorų vedėjai ir visuošenės veikėjai.

Kiek žinoma, pradėjo rūpintis Čiurlionio ansamblio į Ameriką parkvietimui įtakingi asmenys ir Chicagoje ir kitur, ir ansamblis galėjo atsidurti lygiai Bostone, Brooklyne ar Chicagoje, nes tuo metu clevelandiečiai nei nedrįso galvoti ar ansamblis norėtų Clevelande kurtis...

Kad ansamblis į Ameriką turės atvykti, buvo tik laiko klausimas.

Tačiau įvykęs faktas rodo, kad Čiurlionio ansamblis ir patys jo vadovai — Ona ir Alfonsas Mikulskiai ir keli pastovūs ansamblio nariai iš Vilniaus, gyvena ir dainuoja Clevelande.

Kai Chicagoje buvo persunkus darbas ansamblį į "Amerikos Lietuvių Sostinę" parsikviesti, ar gal be norų nieko daugiau ir nedaryta, mums clevelandiečiams, kaip paaiškėjo, darbas pasirodė visai nedidelis. Ir labai malonus.

Jaučiamės neapsivylę. Priešingai, didžiuojamės, kad tas garsus ansamblis jau šešeri metai Clevelande dainuoja, sukeldamas visų Amerikos lietuvių susidomėjimą ir norą jį pas save gastrolėms pasikviesti. Ir Čiurlioniečiai jau aplankė eilę mūsų didesnių kolonijų, kartu ir Kanadą. Kitas vietas jau ir po kelis kartus.

Kaip ansamblis Clevelande sutilpo

Didelis būrys panelių ir vaikinių. Kitiems gal atrodė, kad nebus kur jų padėti. Todėl mato mai ir juos parsikviesti nenorėjo rizikuoti. Ansambliečiai, jau susirašę su kitų kolonijų, ypač Chicagos tulais rūpintojais, nors turėjo viltį į Ameriką pakliuti, bet karštų žygių juos čia pargabenti nesulaukė.

Jie neatvažiavo gal taip kaip būtų norėję, kada jau buvo gavę pakvietimą į Clevelandą — visi vienu laivu, vienu kartu, dainuodami, koncertuodami.

Čiurlionio ansamblio Clevelande apsigyvenimo istorija tokia. Vienas iš ankstyvesnių tremtinių, veikėjas iš Lietuvos, apsigyvenęs Clevelande Steponas Nasvytis, 1948 metų pradžioje atsilankęs Dirvos redakcijon užsiminė:

— Kaip čia būtų galima į Clevelandą parkviesti Čiurlionio ansamblį...

K. S. KARPIUS

Buvom tik mudu du. Aš tada dar Dirvą redagavau.

Taip gimė ansamblio Clevelandan parkvietimo mintis. Mes jau daugeliui tremtinių buvom siuntę afidavitus, paskui darbo-buto garantijas. Ir buvo gerai žinoma, kad jokiū būdu visas ansamblis vienu kartu į Clevelandą neatvyks. O po keleto atvykstančius bus galima aprūpinti ištutais ir darbu, kol kiti suvažiuos.

Žinoma, tada buvo daug pagrindo St. Nasvyčiui pasakyti, kad mes permenki tokį ansamblį savo nuošalinėje kolonijoje turėti, tegul juos kviečia kitos, didesnės kolonijos. Bet tuoj patariau St. Nasvyčiui rašyti ansamblio vadovybei, kad prisistatytų mums savo narių sąrašą: vardus, amžių ir t.t.

Neilgai truke ir St. Nasvytis vėl atsilankė redakcijon su są-

rašu, rodos 47 asmenų, su pp. Mikulskiais jų tarpe.

Pasikvietę Jurgį Salasevičių talkon su automobiliu mus pavėžioti, kartu sudarę sąrašą numatytų žymesnių Dirvos skaitytųjų, kurie mums rodė galėtų priimti po porą ar daugiau panelių ar vaikinių čiurlioniečių, vieną vakarą apvažiavom eilę namų. Ir visur gavom pasižadėjimą priimti po du, keturis, kaip kur ir penkis. Ir patys užsirašė priimti po kelis, pajutom, kad ansambliečiai tikrai jau galės į Clevelandą atvykti. Tik vienas atsisakė svečius priimti, nes jo žmona buvo proto ligų ligoninėje. Jis neturėjo namie šeimininkės, bet jis paaukojo \$10 mūsų darbui parenti. Kelis likusius tame sąraše St. Nasvytis paskui drąsiai užrašė savo giminėms.

Ir tikrai, pastangos buvo lengvutės: pradėjo Clevelandan rinktis čiurlioniečiai mažais būreliais, po du, tris, kartais pen-

kis. Jie įsigyvenę, parūpino patalpas savo draugams. Ir pakliau daugelis atvažiuojančių tik pas savo kvietėjus į svečius nuvyko, nes pasitikę stotyje jų pačių draugai, vežėsi juos pas save.

Dr. ir poniai Tamošaičiams paskyrėm p. Mikulskius. Ir taip be vieno kito, kurie buvo pasiryžę vykti pas savo gimines kitose kolonijose, Čiurlionio ansamblis Clevelande metų bėgyje buvo įkurdintas.

Dabar ansamblis susideda jau daugumoje iš naujų, savais keliais į Clevelandą atvykusių tremtinių, kurie taip pat nesvaajojo, kad jie kada bus tęsėjai tos garbingos ansamblio tradicijos.

Ir Clevelando lietuvių kolonijos garbei, štai dabar Čiurlionio ansamblis mini savo 15 metų sukaktį. Ir mes tik galim didžiuotis, kad galim būti tų iškilnių dalyvių.

DIRVOS JUBILĖJINĖ TALKA

Dirva spalio mėn. 9 d. švenčia 40 metų sukaktį. Sukaktį atšvęsti iki spalio 9 d. vykdoma talka sutelkti 400 naujų skaitytojų. Tai kiekvieniems Dirvos ėjimo metams po 10 naujų skaitytojų.

Į talką kviečiame visus mūsų senuosius talkininkus, bendradarbius, visus Dirvos skaitytojus ir šiaip Dirvos bičiulius.

Mums, norintiems prasmingai atšvęsti Dirvos 40 metų sukaktį, nebus taip sunku surasti 400 asmenų, kurie dar Dirvos neskaito. Tik žiūrėkim, mes visi turime artimųjų čia JAV, bet jų nemažai turime Europoje, Pietų Amerikos kraštuose, Australijoje ir net N. Zelandijoje. Paraginkime ir patalkininkaukime, kad jie Dirvą skaitytų. Negalintiems patys ją užsakykite.

Norintieji ateiti į talką ir savo kaštais užsakyti Dirvą jos dar neskaitantiems, bet neturintiems sukaktuvinių metais, iki spalio 9 d., kaštuoja \$5.00. Ir dar, kiekvienas naujas skaitytojas gauna iš redakcijos nemokamai, su specialiu sukaktuviniu įrašu knygą "Lietuva Tironų Panėiuose". Knyga 312 psl., kietuose viršeliose, svarbi turėti kiekvienoje šeimoje. Jos kaina \$2.00. Knygos naujiems

Metinė prenumerata į visus sad yra adrešų, norinčių Dirvą skaityti, bet neišgalinčių už ją užsimokėti. Ypač tokių adrešų mes turime iš Vokietijos, kur mūsų tautiečiai vargan pakliuvę, kenčia visokius nedeatkius. tiems adreso kam Dirvą siųsti, juos parūpina redakcija. Čia viskaitytojams persiunčiamos Dirvos kaštai.

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Tokių plokštelių (gramafonams) albumose dar nėra buvę: V. Januškaitės 15 dainų \$8.00 P. Bičkienės 8 dainų \$5.50 P. Radzevičiūtės 6 dainų \$3.50 S. Liepos 8 dainų \$5.50 Kalv.-Matekaitienės 8 d. \$6.00 Švedo-Marijošiaus 14 dainų \$8.50 Čikagos Vyrų Choro 12 d. \$8.00 Čiurlionio Ansamblio 15 d. \$10.00 A. Kuprevičiaus piano 9 (Čiurlionio) kūriniai 5.00 Be to rąsite dar šias prekes: RASOMAS mašinėlės visok. raid. nuo 67 dol. Foto aparatus Leica, Retina nuo 45 dol. Laikrodžius šveicariškus nuo 18 dol. Gramafonus įvairių rūšių nuo 9 dol. Katalogų ir kitų informacijų reikalaukite, juos siunčiame į visus kraštus. O vaikams vežimėliai reto gražumo (gauti iš Europos), kainos nuo \$47.00. Šias ir kitas čia neišvardintas plokšteles gausite pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago III., tel. YA 7-0677.

TAIP ITALAI RINKO...

(Atkelta iš 1 psl.)

nepaisant tokių įspėjimų Gronchi didele balsų dauguma buvo išrinktas prezidentu. Kaip jau sakytą, už jį balsavo ne tik Nenni socialistai, bet ir komunistai.

Pagal konstituciją, išrinkus prezidentą, ministerių kabinetas turi atsistatydinti. Tada paaiškės, ar Gronchi iš tikrųjų bandys vykdyti savo programą, pagal kurią krikščioniškas blokas turi siekti įtraukti į vyriausybę socialistus, kurie ligšiol ėjo komunistų pavadyje. Be abejo, Gronchi samprotavo, kad tuo atveju Nenni atsiribotų nuo komunistų ir užimtų labiau tautinę socialistinę liniją. Visa tai paaiškės už dviejų savaitių, kai naujasis prezidentas pradės eiti savo pareigas. Tam tikromis aplinkybėmis gali atsitikti, kad Gronchi išrinkimas reikš tikrą posūkį visame Italijos vidaus gyvenime, su sąlyga betgi, kad jis pajėgs savo nusistatymą įvykdyti, pasidars Kvirinalo palaciuose šeiminkas.

Tenka pastebėti, kad per paskutinius mėnesius Italijoje pasirodė nauji reiškiniai, kurie liudija, kad italų komunistų partijos svoris ėmė smarkiai smukti. Kai buvo renkami žemės ūkio ligonijų kasų tarybos nariai, komunistai skaudžiai pralaimėjo ir tatau net tokiose provincijose, kaip Toskana ir Emilia, kurios buvo laikomos komunistinėmis tvirtovėmis.

Demokratinę partiją kandidatai su krikščioniškimis demokratams laimėjo net 92% visų balsų, o kairiesiems ekstremistams beliko 8 nuošimčiai. Rinkimų rezultatai parodė, kad žemės ūkio darbininkų tarpe ima įsigalėti naujos pažiūros ir kad komunistai jau toli gražu nebegali būti laikomi kaip žemės ūkyje dirbančių žmonių gynėjai.

Užtat komunistai mėgino atsigriebti per didžiulį Fiato dirbtuvių Turine rinkimus, kai buvo renkami atstovai į vad. vidaus komisijas. Tų dirbtuvių atstovybė jau iš seno faktiškai buvo komunistų rankose. 1948 metais jie surinko net 80% darbininkų balsų, o ir pernai jie gavo dar didelę balsų daugumą. Tačiau kovo mėnesį buvusiu rinkimų rezultatai patvirtino, kad ir pramonės darbininkų tarpe komunistų autoritetas smarkiai patįjo. Iš 50,000 darbininkų balsų komunistai tegavo 37 nuošimčius, tuo tarpu kai likusieji 63 nuošimčiai atiteko demokratinėms partijoms, ypač krikščionių ir nuosaikiųjų socialistų vadovaujamoms profesinėms sąjungoms.

Komunistai tvirtina, kad darbininkams buvęs daromas spaudimas iš administracijos pusės. Tačiau tatau negali paneigti fakto, kad stambiausios italų įmonės darbininkų dauguma nusigrėžė nuo komunistų ir atidavė balsus demokratinėms profesinių sąjungų atstovams.

Darbininkai ima įsitikinti, kad komunistų partijai pirmoje eilėje rūpi ne darbininkų reikalų gynimas, o grynai politinio valdymo užgaidos. Nuolatiniai streikai, kuriais buvo siejami komunistų partijai tarnauja politiniai tikslai, be to, prieš darbininkus vartojamas politinis teroras jau seniai įgijo didžiąją italų darbininkijos dalį. Tad po skaudaus pralaimėjimo žemės ūkio darbininkų tarpe sekė ne mažesnis smūgis iš pramonės darbininkų pusės ir tatau tokiame industrijos centre kaip Turinas. Komunistų partija daugiausia pritarėjų ligšiol turėjo kaip sykis Italijos šiaurėje, Milane ir Turine. Rinkimai Fiato dirbtuvėse parodė, kad italų pramonės darbininkai ima atsipeikėti ir vyti iš savo tarpo vilkus, apsimetusius darbininkijos reikalų vieninteliais gynėjais.

Kiek komunistų partijos smukimas atsliepia Nenni vadovaujamiems socialistams, kurie ligšiol klusniai tarnavo Maskvos

LIETUVIAI KANADOJ

LIETUVIŲ VEIKLA NIAGARŲ PENINSULOJ

Su pavasariu Wellandan grįžo ne tik šiltas oras ir saulėtos dienos, bet labai sumažėjo ir nedarbas. Atlas Steels ir Page Herssey fabrikai ne tik pašaukė visus senuosius darbininkus, bet kiek girdėti, ima ir naujus. Elektro-Metal įmonėje irgi dirba daug daugiau, negu žiemos mėnesiais. Atrodo, kad lietuvių tarpe bedarbių kaip ir nebėra.

Lietuviai kruta ir organizacinėje veikloje. Ryžtingai atidurbusi beveik metus Lietuvių Bendruomenės valdyba balandžio 17 d. buvo suaukusi visuotiną susirinkimą naujos valdybos rinkti. Kaip visur kitur, taip ir čia, kartais pasitaiko nesklandumų. Į susirinkimą susirinko nedaug asmenų, nauja valdyba nebuvo išrinkta. Kaip girdėti, gegužės mėn. 15 d. Revizijos komisija bandys pakartotinai valdybą rinkti. Reikia tikėtis geresnių rezultatų.

Kelių atsargos karių iniciatyva pradėta organizuoti atsargos kariai. Balandžio mėn. 24 d. p. Ubeikio ūkyje, prie Allenburg, buvo steigiamasis Ramovės susirinkimas. Naujai organizacijai linkėtina sekmes.

Gražiai ir įspūdingai paminėta Wellande Motinos Diena. Gegužės mėn. 1 d., sekmadienį, įvyko pamaldos su pritaikytu tai dienai pamokslu. Po pamaldų St. Mary's bažnyčios rūsyje susirinkusieji girdėjo gražią p. Simonaitienės paskaitą. Buvo ir vaikučių vaidinimėlis "Džiaugsmas", p. Pauliolienė padainavo keletą dainelių.

Niagara Falls Lietuvių Klubo ruoštas balandžio mėn. 30 d. vakaras — šokiai praėjo su dideliu pasisekimu. Į vakarą suvažiavo daug svečių iš JAV ir Kanados. Gauta gražaus pelno.

Gegužinių sezono atidarymas Niagaros pusiasalio lietuviams įvyksta prie St. Catherines, Ont.,

užmačioms, šiandien dar sunku teigti. Kaip jau sakytą, Gronchi visada tvirtino, kad reikią įieškoti kontakto su socialistais ir tuo būdu juos atitraukti nuo komunistų. Galimas dalykas, kad naujojo valstybės prezidento idėjos turės palankią dirvą kaip sykis dabar, kai komunistinė banga pradeda atslūgti. Ar tatau išeis Italijai į naudą, parodys ateitis.

Port Weller Garden — City Beach š. m. gegužės mėn. 28 d., šeštadienį. Gegužinė prasideda 3 val. po pietų gražiame parke prie Ontario ežero. Paprastai gegužinės toje vietoje susilaukia daug svečių. Tikimasi, kad ši pirmoji gegužinė sutrauks daug lietuvių iš plačios Peninsulos ir kitų tolimesnių vietovių. Laukiama svečių ir iš JAV. Ir blogam orui esant gegužinė įvyks, nes bus šokama salėje. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais ir užkandžiais. Z.

V. L. S. VEIKLA KANADOJE

Balandžio 3 d. VLS St. Catharines skyriaus posėdyje dalyvavo Hamiltono atstovai, gi balandžio 17 d. VLS Toronto skyriaus posėdyje dalyvavo Hamiltono ir St. Catharines atstovai. Toks jungtinis skyrių atstovų posėdžiavimas daugiau su bendrina veiklą ir darbą pagreitina.

St. Catharines buvo įneštas tik pasiūlymas steigti Vilniaus spaudos fondą, tai Toronte jis beveik įsteigtas. Dabar jis pavadintas Vilnius Lietuvos Gyvenime ir Vilniaus miesto istorijos išleidimo Vajaus Komitetu.

Dabartinis vajaus komitetas sudarytas iš Toronte, Hamiltono ir St. Catharines gyvenančių asmenų. Vajaus kasininkas Jeronimas Cicėnas — 138 Shaw St., Toronto, Ont., Canada. Telf.: LAkeside 8109. Gautas jau ir pirmosios aukos: \$1 Almus, \$5 Balys Petkauskas abu iš Amerikos ir \$90 sumetė posėdžio dalyviai.

Nutarta spalio mėn. 8-9-10 dienomis Toronte šaukti Vilniaus Lietuvių Sąjungos suvažiavimą. Tomis dienomis bus ir KLB Tarybos suvažiavimas. Taigi Torontas pajudės. Ta proga VLS Toronto skyrius ruošia atsisaukimą į visus Vilniaus krašto lietuvius. Kas gali, kviečia kuo skaitlingiau dalyvauti suvažiavime. Taip pat prašo pranešti savo adresus, kad galėtų visais reikalais informuoti. Susirašinėjimui adresas: Antanas Petkauskas, 33 Grace St., Toronto, Ont. Telf. EM 8-8519.

Posėdis užgirė VLS St. Catharines skyrių už ruošiamus du parengimus: gegužės 21 d. gegužinę Port Weller ir birželio 25 d. jonines Wellande. Iš šių parengimų tikimasi didesnės sumos knygų leidimui. I. Š.

DIRVA LAUKIA JOSŲ TALKOS!

SPECIAL PURCHASE A Group of Fine Worsted Suitings

Regularly valued at \$75 to \$85

\$49⁹⁵

A beautiful selection of patterns and colors... fine, 100% wool fabrics... individually tailored to your measure in the model and style of your preference.

A rare opportunity to get a fine custom tailored suit at a substantial saving!

For a Limited Time Only

BRAZIS BROTHERS TAILORS

6905 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND 3, OHIO
PHONE: EN 1-2614